gjlj sNk

(धवलागिरिमा सर्वाधिक लोकप्रिय पत्रिका)

साप्ताहिक

web: www.bikalpanews.com /bikalpanews /NawabikalpaWeek

प्रतिभाशाली विद्यार्थीको खोजी

- *अन्तिम पृष्ठमा*

वर्ष ८ अङ्क ३५ पूर्णाङ्क ३७३ | आइतवार, जेठ ९, २०७३ | May 22, 2016, Sunday | पृष्ठसङ्ख्या ६+२ | मूल्य रु. १०/-

आवधिक योजनाको प्रतिवेदन नक्कली

- आवधिक योजना नबन्दै बिवादमा
- जिविसले गरेको कार्यक्रमलाई देखाएर प्रतिवेदन तयार, कर्मचारीको पनि मिलेमतो
- एलडिओ भन्छन् -परामर्शदाताले डुब्लीकेशन गऱ्यो
- एलडिओको सहमतीमा दुईथरी कार्यक्रम संगै गरेको परामर्शदाताको खुलासा
- आवधिक योजनालाई औपचारिकतामै सीमित बनाउन खोजिएको दलहरुको गुनासो

राखु भगवतीमा जिविस म्याग्दीले आयोजना गरेको इलाका स्तरीय गोष्ठीका सहभागीहरु । उक्त तस्वीरलाई परामर्शदाता कम्पनीले आवधिक योजना निर्माणका लागि इलाका स्तरमा गोष्ठी गरेको भन्दै प्रतिवेदनमा छापेको छ । *तस्वीर : नवविकल्प*

■ **सन्तोष गौतम/नवविकल्प**

जिल्ला विकास समितिको कार्यालय म्याग्दीले २०७२ माघ १० देखि १५ गतेसम्म जिल्लाका ६ स्थानमा आर्थिक वर्ष २०७३र७४ का लागि गाविस स्तरबाट माग भएका योजना तथा कार्यक्रम छनौट गर्न इलाका स्तरीय एकिकृत योजना तर्जुमा गोष्ठी सम्पन्न गऱ्यो ।

जिविसले आयोजना गरेको एकिकृत योजना तर्जुमा गोष्ठीमा पञ्चवर्षिय आवधिक जिल्ला विकास योजना तयार पार्नका लागि छनौट भएको परामर्शदाता (नेस्ट इको कोड नेपाल) काठमाडौंका प्रतिनीधिहरू पनि उपस्थित भए । एकिकृत योजना तर्जुमा गोष्ठी लेखिएको ब्यानरको छेवैमा २०७३र७४ देखि ०७७र७८ को आवधिक जिल्ला विकास योजना तर्जुमा गोष्ठी लेखिएको अर्को ब्यानर

बाँकी पृष्ठ ७ मा

किन बन्द भयो समृद्ध सहकारी ?

बचतकर्ताको रकम फिर्ता हुन सकेन

■ **नवविकल्प**

सर्बसाधारणबाट संकलन गरेको बचत फिर्ता गर्न नसकेपछि बेनीको एक सहकारी संस्था बन्द भएको छ । बेनी नगरपालिका ७ कोटभण्डार टोलमा रहको समृद्ध कृषि सहकारी संस्था लि. कमजोर ब्यवस्थापन, सञ्चालकहरूबीच बिवाद, सेयर सदस्यहरूको वेवास्ता, सहकारी सम्बन्धी अनुभवको कमीका कारण घाटामा हुनपुग्दा बन्द भएको हो ।

बिना सूचना एक हप्तादेखि सहकारीको कार्यालय बन्द भएपछि सहकारीमा बजार प्रतिनिधि मार्फत दैनिक बचत गरेका सर्वसाधारणहरू बचतकर्ताहरू मर्कामा परेका छन् । सहकारीमा दैनिकजसो बचतकर्ताहरू आफूले राखेको रकम फिर्ता लिन आउने गरेपनि बन्द भएकाले रित्तै फर्कन बाध्य भएका छन् ।

सहकारीमा रकम बचत गरेका बेनी न्युरोडका ब्यवसायी राजु बानियाँले बिना सूचना सहकारी बन्द भएको, कर्मचारी र सञ्चालक सर्म्पकमा नरहेकाले बचतकर्ताहरू चिन्तित भएका बताए । वि.स २०७१ मा स्थापना भएको सहकारीको कार्यालय २०७३ को जेठ महिनाको सुरूदेखिनै बन्द भएको हो ।

सञ्चालक र कर्मचारीले सहकारी बन्द भएको बारे कसैलाई पनि कुनै सूचना दिएका छैनन् । संस्थाले दश प्रतिशतका दरले ब्याज दिने भनेर बचत संकलन गरेको थियो । गणेशटोलका बचतकर्ता लोकनाथ सुवेदीले सहकारीमा रहेको पैसा फिर्ता लिन जाँदा संस्था बन्द भएकाले रित्तै फर्कीएको बताए ।

सहकारी डिभिजन कार्यालय बागलुङको अभिलेख अनुसार ८६ जना सेयर सदस्यले दश हजार रूपैयाँका दरले संकलन गरेर संस्था स्थापना गरेका थिए । उक्त सहकारीमा बेनी बजारका एक सय जना भन्दा बढीको तीन लाख रूपैयाँ भन्दा बढी बचत रहेको छ । संस्थाले सहकारी ऐन बिपरित गैर

बाँकी पृष्ठ ७ मा

Study and work in JAPAN

Admission open.......

S. RAJ LANGUAGE INSTITUTE PVT.LTD

Basic, intermediate and Advance Japanese language with audio and video classes.
NAT, TEST, jlPT, TOP–J Preparation classes
100% visa success rate
No need bachelor and master certificate
City on your choice(Tokyo, Chiba, Nagoya, Osaka, Hokkaido, Sendai, Fukuoka, okinawa+ many more)
Japanese language classes are running for October session 2016

जापानिज भाषा पढ्न र जापान जानको लागि
संगमचोक बेनीवजार, म्याग्दी
For more details visit us
contact : 069-521185, mob 9846779548
Email :- rajfellows143@gmail.com

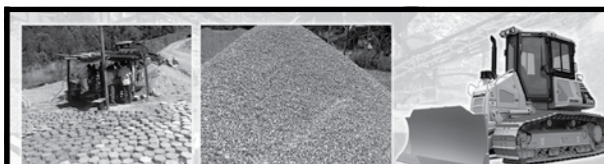

प्रो. नारायण जि.सी.
मो.नं. ९८५१०१८६८३, ९८५७६४०००३

जि.सी. क्रसर उद्योग

बेनी नगरपालिका–११, बगुवाखोला, म्याग्दी
सम्पर्क: ०६९–५२०९२०, ९८०२०६०३२२ (श्याम)
९८०५२०६२३५ (दिपक) ९८५७६२२३८० (हरि)

हाम्रा सेवाहरु

आधुनिक क्रसर मेसिनबाट उत्पादित उच्च गुणस्तरीय गिट्टी, बालुवा, ग्रावेल तथा ४ र ६ इन्चका ब्लक चाहिएमा हामीलाई सम्झनुहोस् ।
साथै
एस्काभेटर, डोजर, टिपर लगायतका हेभी इक्युप्मेन्ट चाहिएमा समेत हामीलाई सम्पर्क गर्नुहोस् ।

तपाईंको सेवाका लागि सम्पूर्ण निर्माण सामग्री एकै ठाउँमा...

सूचना

घर वरिपरिको वातावरण सफा र स्वच्छ राखौ, रोगब्याधिबाट बचौं ।

नेपाल सरकार
सूचना तथा सञ्चार प्रविधि मन्त्रालय
सूचना विभाग

5f6s/L

आगलागी पीडितलाई ५० हजार

■ नवविकल्प

म्याग्दीको ओखरबोटका आगलागी पीडितहरूलाई एक व्यक्तिले राहत सहयोग गरेका छन् ।

ओखरबोट छाप घर भई हाल काठमाडौं बस्नुहुने मोहन छन्त्यालले चार घरपरिवार आगलागी पीडितलाई व्यक्तिगत रूपमा पचास हजार रूपैयाँ बराबरको राहत सामाग्री सहयोग गरेका हुन् । सिस्नेरी खवाङका तिन र महभिरका एक घरपरिवारका लागि नुन, तेल, चामल सहितको खाद्यान्न, भाडाँकुडा र लत्ताकपडा सहयोग गरेको छन्त्यालले बताए ।

विद्याज्योतीमा छात्रवृत्ती र पुरस्कार वितरण

■ नवविकल्प

पर्वतको मल्लाज माझफाँटमा रहेको विद्याज्योती उच्च माविमा बुधवार छात्रवृत्ती र पुरस्कार वितरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ ।

विद्यालयमा अध्ययरत २०५ जना दलित, १ देखि ८ सम्म अध्ययन गर्ने २५ जना छात्रा र स्थानीय छात्रवृत्ती प्राप्त गर्ने ५३ जनालाई एक लाख ३५ हजार ८०० रूपैयाँ वितरण गरिएको थियो । सोही अवसरमा विष्णुहरी स्मृती कोष मार्फत शैक्षिक सत्र २०७१ र ७२ को वार्षिक परिक्षामा विद्याज्योती उच्च माविको कक्षा ४, ५मा सर्वोकष्ट हुने चार जना तथा भवानी प्रा.वीको १देखि ५ कक्षा सम्म उत्कृष्ट अंक हाँसील गर्ने दश जनालाई एक हजार पाँच सय रूपैयाका दरले २१ हजार रूपैयाँ वितरण गरिएको थियो ।

स्वर्गीय हरिदत्त आचार्य र उनको धर्मपत्नी बिष्णुदेवी आचार्यको स्मृतीमा छोरा रामचन्द्र, नगेन्द्र आचार्य र छोरी गंगा आचार्य सापकोटाले कोषको स्थापना गर्नुभएको हो । यसैगरी विद्याज्योती उच्च माविको शैक्षिक सत्र २०७२ को वार्षिक परिक्षामा कक्षा प्रथम, दितृय र तितृय हुने ३८ जनालाई पुरस्कृत गरिएको थियो । विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष दलबहादुर लामिछानेको अध्यक्षता, शिक्षक रघुनाथ आचार्यको सञ्चालन, उच्च मावि शिक्षक प्रेमबहादुर जिसीको स्वागत, कृषि विकास बैंक पोखराका प्रमुख समेत रहेका बिष्णुहरी स्मृती कोषका संस्थापक रामचन्द्र आचार्यको प्रमुख आतिथ्यतामा कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो ।

विद्यार्थीहरूले गित र नृत्य प्रस्तुत गरेको कार्यक्रममा विद्यालयमा दिर्घसेवा गरेर सेवानिवृत्त भई बिदाई हुनुभएका शिक्षक धनबहादुर जिसी र लोकनाथ रेग्मीले अनुभव व्यक्त गरेका थिए । कार्यक्रममा विद्यालयका प्रअ मुरारी शर्मा, बिष्णुहरी स्मृती कोषका अध्यक्ष टेकनाथ आचार्य, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका सदस्य चन्द्रबहादुर जिसी, लालबहादुर अधिकारी, छात्रा आरती नेपाली र छात्र अनिल जिसीले मन्तब्य व्यक्त गरेका थिए ।

सडक स्तरवृद्धिका लागि ३३ लाख

■ नवविकल्प

बेनी नगरपालिका कार्यालयले नगर क्षेत्रका सडकको स्तवृद्धीका लागि ३३ लाख रूपैयाँ बजेट बाँडफाँड गरेको छ ।

राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरूको परामर्शमा नगर परिषद्ले प्रस्ताव गरेका पाँच वटा सडक आयोजनालाई सडक बोर्ड अन्तरगतको बजेट वितरण गरिएको नगरपालिकाले जनाएको छ । कार्यकारी अधिकृत छवीलाल सुवेदीले नगरपालीकाको असी प्रतिशत अनुदान र उपभोक्ताको बिस प्रतिशत सहभागीतामा सडकको स्तरवृद्धी गर्ने निर्णय भएको जानकारी दिए ।

खबरा-अर्जम सडकलाई नौ लाख, महारानीथान-छापा-ठूलोखोला र तोरिपानी-ढोल्थान-गाजने सडकलाई आठरआठ लाख, डल्लेपिपल-राहुवडा-सल्लेरी सडकलाई पाँच लाख र हाँडेभिर-बाङगेरा-लम्लिहील सडकलाई तिन लाख रूपैयाँ बाँडफाँड गरिएको कार्यकारी अधिकृत सुवेदीले बताए ।

आधारभूत लेखा तालिम

■ नवविकल्प

म्याग्दीका सरकारी कार्यालयको लेखा शाखामा कार्यरत कर्मचारीहरूका लागि आधारभुत लेखा तालीम दिइएको छ ।

सार्वजनीक खर्च तथा वित्तिय उत्तरदायीत्व जिल्ला स्तरीय पेफा कार्यान्वयन ईकाई म्याग्दीले आयोजना गरेको तालीम तिन दिनसम्म चलेको थियो । तालीमको बुधबार प्रमुख जिल्ला अधिकारी केशवराज आचार्यले उद्घाटन गरेका थिए ।

लेखा अधिकृत, लेखापाल र सहायक लेखापाल तथा ईकाईका सदस्यहरू गरि ३० जना भन्दा बढीको सहभागिता रहेको तालीममा पेफाको अन्तराष्ट्रिय मापदण्ड अनुसार कसरी सरकारी खर्चको ब्यवस्थापन गर्ने भन्ने विषयमा सहजिकरण गरिएको थियो ।

तालीमको महालेखा नियन्त्रकका लेखा अधिकृत पृथ्वीराज भुषाल लगायतले सहजिकरण गरेका थिए ।

शिव सस्मितको यथार्थ शैक्षिक विषयवस्तुमा आधारित उपन्यास

"धुमिल आकाश"

बजारमा आइपुगेको छ, खोजी खोजी पढौं ।

पुस्तक पाइने स्थान :

सगुन स्टेशनरी क्याम्पस चोक बेनी ०६९५२००३५

कमल स्टेशनरी हुलाकचोक, बेनी ०६९५२००४६

पौडेल स्टेशनरी (प्रकाश उच्च मावि अगाडि), बेनी ०६९५२०६९०

पलपलका ताजा समाचारका लागि क्लिक गर्नुहोस्

www.benionline.com.np

धौलागिरिको पहिलो वेभ

फोटो कथा

उदाहरणीय कार्य : स्वर्गीय जसवहादुर पाइजाको पुनको संझनामा उनको धर्मपत्नी मनिसा पाइजाद्वारा बेगखोला गाविसमा निर्मित पुल । पाइजा परिवारले गाउँमा पदमार्ग र पुल निर्माण गरेका छन् । तस्विरः ठाकुरप्रसाद आचार्य

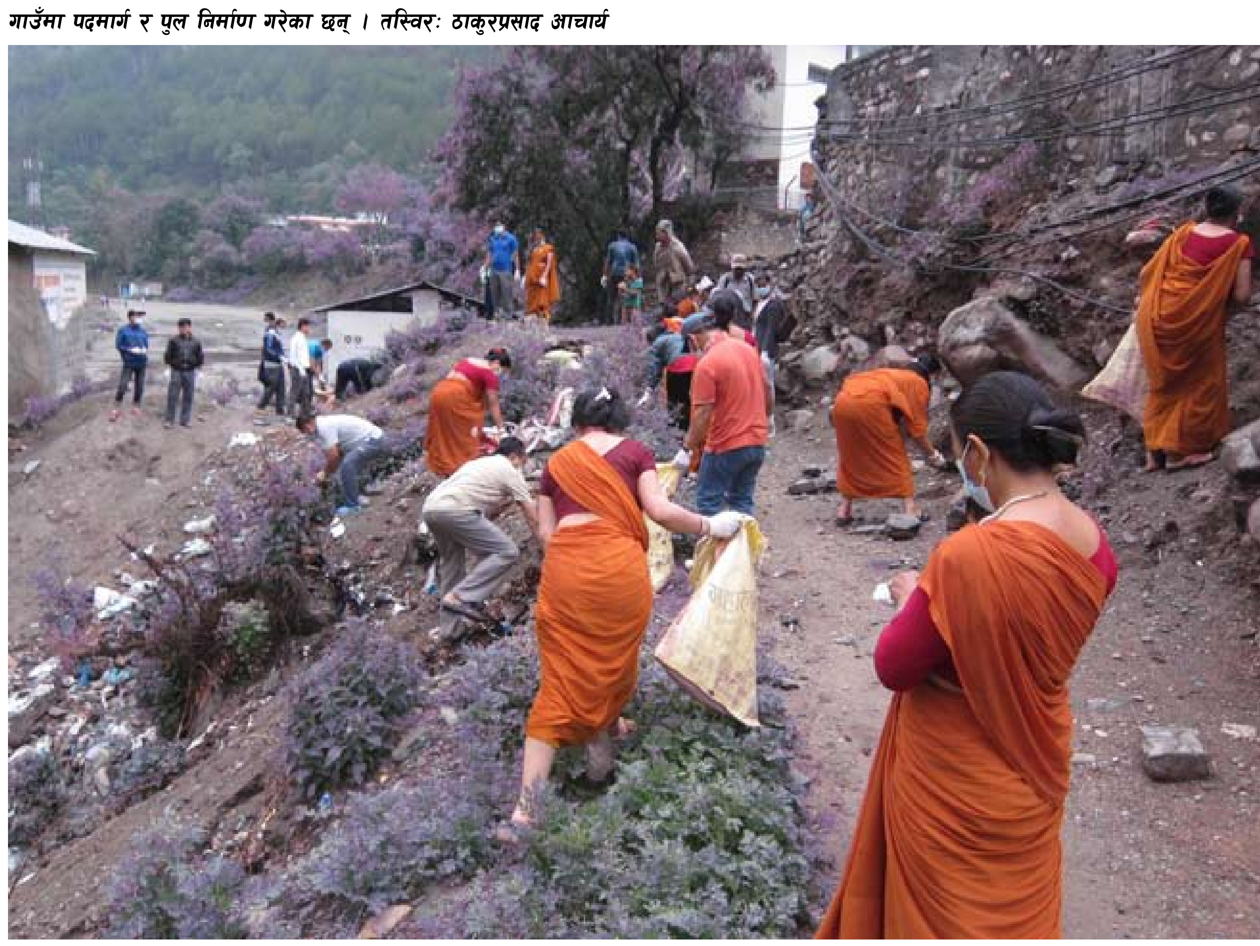

सरसफाई अभियान : वास पत्रकार मञ्च नेपाल, म्याग्दीको अगुवाईमा सुरु भएको कालीगण्डकी – म्याग्दी नदी सरसफाई अभियान पाँचौ हप्तामा सरसफाई गरिदै । पाँचौ हप्ताको सरसफाई अभियानको संयोजन म्याग्दी बौद्ध संघले गरेको थियो । तस्विर : नवविकल्प

अझै हाहाकार : बजारमा खानापकाउने ग्यासको अझै हाहाकार भएको छ । बजारमा प्रर्याप्त मात्रामा ग्यास आए पनि उपभोक्ताहरुले सहजरुपमा पाउन सकेका छैनन् । तस्विरः सन्तोष गौतम

म्याग्दी नदीमा बाढीको सूचना दिने प्रबिधि

■ नवविकल्प

म्याग्दी जिल्लाको देविस्थान गाविसको फेदीमा आईतबार बाढी आउनुभन्दा पूर्व सूचना दिने प्रविधी जडान गरिएको छ ।

धौलागिरी हिमालको फेदीबाट जिल्लाको पश्चिमी क्षेत्र भएर बग्ने म्याग्दी खोलामा आउन सक्ने बाढीबाट हुने सम्भावित क्षत्ती न्युनीकरण गर्ने उद्देश्यले समुदायमा आधारित सूचना प्रणाली जडान गरिएको हो ।

बहुसरोकारवाला वन कार्यक्रम (लि–वर्ड)को आयोजना, संगम म्याग्दीको सहयोग एवम् 'सस्टेनेबल ईको इन्जिनियरिङ'को प्राविधिक सहयोगमा जडान गरिएको प्रबिधि समुदायलाई हस्तान्तरण गरिएको छ ।

नदी किनारमा राखिएको पानीको सतह मापन गर्ने स्वचालीत सचेतक उपकरणले संकेत प्रशोधन गरेर रेडियो ट्रान्समिटर मार्फत नजिकैको बस्तीमा राखिएको रेडियो रिसीवरलाई पठाउने संकेत उपकरणले प्रसोधन गरेर साईरन (घण्टी) बजाएर खतराको सूचना दिने प्राबिधिक नरेन्द्र बज्राचार्यले जानकारी दिए । पहिलो सतहमा पानी बगे खासै आत्तिनु नपर्ने, दोस्रो सतहमा बगे सामान्य सचेत हुनुपर्ने र निरन्तर घण्टी बजेमा खतरा हुने भएकाले तटीय क्षेत्रका तल्लो बस्ती, सुरक्षाकर्मी र सञ्चार माध्यमलाई सूचना प्रवाह गरेर पूर्व तयारी गर्ने संयन्त्र तयार गरिएको छ । उक्त प्रणालीले एक/एक मिनेटको अन्तरालमा सङ्केत गर्ने र तेस्रो सतहमा बगे खतराको चेतावनी

दिने भएकाले बाढीबाट बच्न सावधानी अपनाउन सकिने प्राबिधिक बज्राचार्यले बताए ।

अन्तराष्ट्रिय एकिकृत पर्वतीय विकास संस्था (ईसीमोड)ले विकास गरेको यस्तो प्रबिधि नेपालमा यसअघि म्याग्दीको बाबियाचौर, भुरुङ तातोपानी, बागलुङको खुड्गा गाविसको हुन्द्राफेदी र महोत्तरीको जलेश्वर स्थित रातुखोलामा जडान गरिएको प्राबिधिक बज्राचार्यले बताए । प्रमुख जिल्ला अधिकारी केशव आचार्यले तटीय क्षेत्रमा रहेका मानव बस्तीमा बाढीले पुऱ्याउने सम्भावित जनधनको क्षति न्युनीकरणका लागि सूचना प्रणाली उपयोगी हुने विश्वास ब्यक्त गरे ।

हिमताल फुट्ने, हिमपहिरो, पहिरो, भिषण बर्षा, बाढी र नदी थुनिएको अवस्थामा नदीमा बाढी आउने जोखिम रहेको छ । पछिल्लो पटक वि.स २०५८ मा म्याग्दी नदीमा आएको बाढीले तटीय बस्तीका झोलुङ्गेपुल, ब्यक्तिका घर, बाटो, विद्यालय भवन लगायत भौतिक संरचनामा ठूलो क्षत्ती गरेको थियो ।

'बर्खा याममा भिषण बर्षा हुँदाको रातीको समयमा टर्च बालेर खोलामा कति बाढी आयो भनेर छिन, छिनमा हेर्न जानुपर्ने अवस्था थियो' दरवाङका बासिन्दा बिरबहादुर कार्कीले भने 'पुर्व सूचना प्रणाली जडान भएपछि ढुक्क भएर सुत्न पाउने भएका छौं ।' दरवाङ गाविसका सचिव सोमबहादुर केसीले भने निर्माण प्रक्रिया अघि बढेको दरवाङ म्याग्दीखोला जलविद्युत आयोजनाको बाँध रहने ठाउँमै प्रबिधि जडान गरिएकोमा आपत्ती जनाए । स्थानीयसंग परामर्श गरेर बाँधभन्दा केही माथि प्रबिधि जडान गरेको भए दिगो र प्रभावकारी हुने सचिव खत्रीको भनाई छ ।

गुटबन्दीको मनोविज्ञान तोड्न निर्देशन

■ नवविकल्प

नेकपा एमालेका सचिव गोकर्ण बिष्टले कार्यकर्ताहरूलाई गुटबन्दीको मनोविज्ञान तोड्न निर्देशन दिएका छन् । उनले पाटी भित्रको अन्तरिक एकताले नै बलियो शक्ति निर्माण हुने हुँदा एकतावद्ध भएर जनताको सेवामा लाग्न कार्यकर्ताहरूलाई आग्रह गरेका छन् । उनले संबिधानको प्रभावकारी कार्यान्वयन नेपालको प्रमुख राजनीतिक कार्यभार भएको बताएका छन् ।

बेनीमा शुक्रबार एमाले म्याग्दीको दोस्रो जिल्ला प्रतिनिधि परिषद् बैठकको उद्घाटन कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै सचिव बिष्टले देशको समृद्धी र लोकतान्त्रीक आन्दोलन मार्फत प्राप्त उपलब्धीलाई संस्थागत गर्न राष्ट्रिय एकतामा जोड दिएका हुन ।

वर्तमान सरकारले संबिधान कार्यान्वयनका लागि पहिलो चरणमा स्थानीय निकायको निर्वाचन गरेर जनतालाई आफ्ना प्रतिनिधि मार्फत शासीतत हुने अधिकार दिन लागेको सचिव बिष्टको भनाई छ । सचिव बिष्टले जनताको आर्थिक सामाजिक समस्या सम्बोधनका लागि राजनीति केन्द्रित गर्नुपर्नेमा जोड दिए । उनले अहिलेको राजनीतिक प्रणालीमा सुधारको खाँचो रहेको बताए ।

उनले लोकतान्त्रीक अभ्यासको नाममा गुटबन्दीको मनोविज्ञान तोड्न कार्यकर्तालाई निर्देशन दिए । नेपालीको विकासमा पैसाको नभएर दृष्टिकोण र आँटको कमी रहेको पुर्व उर्जामन्त्री समेता रहेका बिष्टले तर्क गरे ।

उनले श्रमीकहरूलाई सहकारी मार्फत बचत गर्ने ब्यवस्था मिलाउने र त्यस बचतलाई जलविद्युत, पर्यटनसंग सम्बन्धित आयोजनामा सेयर लगानी गर्न सकेमा उनिहरूको जिवन स्तरमा छिटो परिवर्तन ल्याउन सकिने बिचार ब्यक्त गरे । कानुन बनाएर रेमिट्यान्सलाई पर्यटन र जलविद्युतमा लगानी गर्नुपर्ने बिष्टको भनाई छ । फरक प्रसंगमा नेता बिष्टले अब भाषण कम र काम बढी गर्नुपर्ने अवस्था आएको बताउनुभयो । उनले काम र प्रगतीको आधारमा नेता, कार्यकर्ताको मूल्याङ्कन गर्ने पद्दतीको थालनी गराउने उद्घोष गरे ।

कार्यक्रममा एमालेका नेता सोमनाथ प्यासी, बैकल्पीक केन्द्रिय सदस्य भुपेन्द्र थापा, सांसद नवराज शर्मा, केन्द्रिय लेखा आयोगका सदस्य ढाकाराम अर्याल र जिल्ला सल्लाहकार समितिका सभापति रामप्रसाद सुवेदीले मन्तब्य ब्यक्त गरेका थिए ।

नेकपा एमाले म्याग्दीका अध्यक्ष हरिकृष्ण श्रेष्ठको अध्यक्षता, उपाध्यक्ष देवेन्द्र केसीको स्वागत र सचिव बालकृष्ण सुवेदीको सञ्चालनमा कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो । उद्घाटन कार्यक्रम सुरूहुनुपहिले ऱ्याली सहित बजार परिक्रमा गरिएको थियो ।

दुई सय जना सहभागि परिषदले वैठकले राजनीतिक, सांगठनीक प्रतिवेदन र आगामी कार्ययोजनाको विषयमा छलफल गरि पास गरेको सचिव वालकृष्ण सुवेदी बताए । एमाले म्याग्दीले कार्यकर्तालाई उत्पादनशिल गतिबिधिमा संलग्न गराउने, संगठनमा एकता कायम गर्ने र जिल्लाको समृद्धीमा सहयोग पुग्ने कार्ययोजना अघि सारेको सचिव सुवेदीले जानकारी दिए ।

प्रेस चौतारी लेखा आयोगको सदस्यमा बास्कुने

■ नवविकल्प

प्रेस चौतारी नेपालको काठमाण्डौमा जारी ८ औ अधिवेशनबाट म्याग्दीका क्रियाशिल पत्रकार अमृतप्रसाद पौडेल (बास्कुने) केन्द्रिय लेखा आयोगको सदस्यमा सर्वसम्मत चयन भएका छन् ।

पत्रकार बास्कुनेले खुल्ला तर्फको केन्द्रिय सदस्य पदमा उम्मेदवारीको घोषणा गरेका थिए । २०५८ सालबाट म्याग्दीमा पत्रकारिता सुरू गरेका वास्कुने प्रेस चौतारी म्याग्दीको पूर्व अध्यक्ष समेत हुन । २०६७ सालमा विरेन्द्र शाह क्रियाशिल युवा पत्रकारिता पुरस्कारबाट सम्मानित भइसकेका पत्रकार वास्कुने निरन्तर म्याग्दीको पत्रकारिता पेशामा क्रियाशिल छन् ।

लेखा आयोगको सदस्यमा सर्वसम्मत चयन गरेर योगदानको कदर गरेको उनले बताए । यसका साथै धौलागिरिबाट पत्रकार रामकृष्ण शर्मा केन्द्रिय सचिवमा र केन्द्रिय सदस्यमा पर्वतका पत्रकार गणेश पौडेल सर्वसम्मत चयन भएका छन् ।

सूचना केन्द्रका सामान अलपत्र

■ नवविकल्प

म्याग्दीका ग्रामिण क्षेत्रमा स्थापना भएका सूचना केन्द्रमा रहेका सूचना प्रबिधिका सामानहरू प्रयोग नहुँदा अलपत्र परेका छन् । केन्द्रमा रहेका सूचना प्रबिधिका लाखौका सामान प्रयोग नहुँदा अलपत्र परेका हुन् ।

चिठीपत्रको काम आधुनीक सञ्चारका साधनले विस्थापित बनाएपछि जिल्ला हुलाक कार्यालयले सूचना केन्द्रमामा कम्प्युटर कक्षा, ईमेल, ईन्टरनेट, फ्याक्स, फोटोकपी, टेलीफोन सेवा दिन स्थापना गरेको केन्द्रमा सेवाग्राहीनै आउँदैनन् ।

सेवाग्राहीले सूचना केन्द्रको सुबिधा उपभोगका लागि चासो नदेखाएको दरवाङ स्थित सूचना केन्द्रका प्राबिधिक खिम रोकाले बताए । उक्त केन्द्रमा रहेको दुई वटा कम्प्युटर र फोटोकपी र लेमीनेसन मेसीन एक वर्षदेखि मर्मत अभावमा प्रयोग बिहीन बनेको छ ।

अन्य ठाउँहरूमा भन्दा सस्तो र सुलभ तरीकाले सेवा प्रवाह भएपनी केन्द्रमा पर्याप्त स्रोत साधन र ब्यवस्थापनको कमी रहेको दरवाङका युवा सुमन गौतमले बताए । शिख, दाना,

राखु भगवती, घतान, वावियाचौर, दरबाङ्ग र ताकम गाविसको ईलाका हुलाका कार्यालय तथा बेनपा १ रत्नेचौर र १४ सिंगामा रहेको सहकारी संस्थामा सूचना केन्द्र स्थापना गरिएको थियो ।

गाउँका सर्वसाधारणलाई सर्वसुलभ रूपमा फोटोकपि, ईमेल, टेलीफोन जस्ता सुविधा उपलब्ध गराउने उद्देश्यले सूचना केन्द्र स्थापना गरेपनि सेवाग्राही आकर्षित हुन नसकेको जिल्ला हुलाक अधिकृत साधनाकुमारी श्रेष्ठले बताइन ।

विद्यालय र समुदाय स्तरमा सूचना केन्द्रको सुबिधाका बारेमा प्रचार प्रसार गरेपनि सेवाग्राहीनै नआउँदा समस्या भएको अधिकृत श्रेष्ठले बताएकी छिन् । विद्युत र भरपर्दो इन्टरनेट नहुँदा सूचना केन्द्र सञ्चालनमा समस्या देखिएको उनको भनाई छ ।

इलाका हुलाक कार्यालयमा सेवाग्राही आकर्षित हुन नसकेपछि पछिल्लो समय सहकारी संस्थामा सूचना केन्द्र स्थापना गरिएको छ । केन्द्रमा दुई थान कम्प्युटर, दुई वटा लेमिनेसन मेसीन, एक वटा फोटोकपी मेसीन र एक जना प्राबिधिकको ब्यवस्था गरिएको छ ।

बुद्धि वल्डिङ हाउस
एण्ड टायर मर्मत केन्द्र
कालीपुल बेनी म्याग्दी
प्रो. बुद्धि परियार
हाम्रा सेवाहरू:
मो.नं ९८०६१७६३४३
यहाँ सम्पूर्ण गाडीको टायर मर्मत, वफिन, मेसीनद्वारा पुरानो भएका भाडा वर्तनहरु उज्यालो बनाउनुका साथै वल्डिङ मेसिनबाट सम्पूर्ण गाडीको वल्डिङ पनि गरिन्छ ।

नव विकल्प साप्ताहिक
बेनी, म्याग्दी

सम्पादकीय ...

ल्याण्डफिल साइडको खोजी गर

;b/d'sfd agl ahf/sf] kl5Nnf Psbzs otf hg3gTj lgs}j[4L ePsf] 5 . ufpF6 ahf/ emg\ hg;Vodf j[4L ;F}kmfx'f] Joj:yfkgsf] rg'f}tL klg ykLPsf]5 . cy{u]ufl j; xf]F clxn] agL gu/kflnsfdf kl/0ft ePsf]5 . gu/kflnsfdf xgkg]Gog'td efl}ts k'J'fwf/sf] ljsf; t xg ;s]sf] 5g\ . oBkL kmfx'f] Jo:yfkgsf]klg pxL xfnt 5 . uflj; xfF g}kmfx'f] Joj:yfkgdf dVo rg'f}tL lyof]. clxn]klg Tof]rg'f}tL sfod 5 . ahf/ Ifq]df hDdf xg]blg s kmfx'f]nfO{ Joj:yfkg ug{gu/kflnsfn] clxn] ;Dd Nof08lkmn ;f08sf] vf]hL ug{;s]sf]5g . ahf/df hDdf ePsf] kmfx'f]nfO{ ljZjs}kljq gbL sflnu08sL lsgf/df kmfNg]ul/Psf]5 . kmfx'f] kmfNg]ljut uflj;sf]unt lg0f{nfO{clxn]gu/kflnsf xfF klg x6]sf]5g\ . agL un'Zj/ ;8s v08 cGtu{df kg]{sflnu08sL gbL lsgf/df kmflnPsf]kmfx'f]n]xfd[];Eotf s:tf]5 eGg] s'/fsf]phfu/ :jbz]df dfq xf]g ljZj;fd' phfu/ ul/lbPsf]5 .

agLdf hDdf ePsf]kmfx'f] Joj:yfkg ug{Nof08lkmn ;f08sf nflu hUuf vf]hL ug{yfn]sf]klg 89 jif{ gfl3;s]5 . clxn];Dd hUuf pknAw xg ;s]sf]5g . ;DalGwt ;/f]sf/jfnf lgsfox? sf]nfk/jfxLsf sf/0f hUuf vf]hL sfo{]ult lng ;s]sf]5g . s'/f dfq ug{ sfd ug{kl/kf6L gePsf sf/0f Psbzs ljlt;Sbf klg hUufsf]vf]hL gxF'nfhdbf{s'/f xf]. sflnu08sL gbL lsgf/df kmflnPsf]kmfx'f]sf]b[on]xfdL DofUbLjf;Lsf] ;EotfnfO{emN sfOlbPsf]5 . gbLdf kmfx'f] gkmfNg / Nof08lkmn ;f08sf] vf]hL ug{cbfntn] hf/L u/]sf] lgbz]gfTds lgifw1f cfbz]sf] kfngf ;d]t ePsf] 5g\. ;/f]sf/jfnfsf]a]f:tf, lhDd]f/L afw sf] sdL / l9nf;': tLsf sf/0f kmfx'f] Joj:yfkg ug{7fpFklxrfg xg g;s]sf]xf]. Nof08lkmn ;f08 vf]hL ug{sfo{n u7g u/]klg Tof]sfdsfhL xg ;s]sf]5g .

clxn]jf;kqsf/ d~r gk{fn,DofUbLn]sflnu08sL – DofUbL gbL j[xt ;/;kmfO{cleofg ;~rfng u/]sf] 5 . ;/;kmfO cleofgn] kmL Nof08lkmn ;f08sf] ljsNksf jf/]df axz l;hg{f u/]sf] 5 . ahf/df ;+ng ePsf] kmfx'f]nfO{ ;lx tl/sfn] Joj:yfkg ug{xf] eg] clxn] kmflnPsf] :yfgsf] ljsNk vf]hg} kb{5 . wfld{s lx;fjn] dxTjkO{f{un'Zj/wfd glhs /x]sf] clxn]sf] kmfx'f] kmfNg] :yfg s'g}klg xfntdf l7s xg ;Sbg . Psflt/ sflnu08sL ;/;kmfO cleofg ;~rfng csf{lt/ kmL pxL gbLlsgf/df nu] kmfx'f] kmfNg] sfo{] ;/;kmfO cleofg k|t g} k[Zg p7]sf]5 . ahf/ Ifq]nfO{;kmf / :jR5 agfpgsf nflu tTsfn kmfx'f] Jo:yfkgnfO{;DalGwt lgsfon] rf;f]lbgkb{5 . ljZjsf{g}k|dv wfld{s :yn dlQmgfy Ifq]sf]kjlz4f/ agL ahf/ xf]. agLahf/sf];/;kmfOn] oxfFsf];EotfnfO{ljZj;fd' lrgfp5 . clxn];~rfng ePsf] ;/;kmfO cleofgnfO{lg/Gt/tf lbb}kmfx'f] Joj:yfkgnfO{;DalGwt ;/f]sf/jfnf lgsfon]tTsfn} ;fRgkg{blvG5 .

l6Kk0fL, kltlqmof / ;emfj

नवविकल्प साप्ताहिकमा छापिएका लेख, समाचार, वा अन्य सामाग्रीमाथि आफूलाई लागेका विचार, धारणा पठाउनुहुन अनुरोध छ । स्वच्छ र सटिक तथा आलोचनात्मक टिप्पणीलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

सम्पर्क:
bikalpanews@gmail.com
फोन : ०६९–५२०९९५ मो.नं. : ९८४७६२४२८६

दुखेली गाईको नश्ल र गुर्जाली मकैको ढोंड !!

चन्द्रप्रकाश बानियाँ

सृजनशीलता मानवजातिमा रहेको महत्वपूर्ण गुण हो । जनावरजगतबाट मानिसलाई पृथक अस्तित्व र चिनारी दिने तत्व त्यही हो । व्यक्तिविशेष वा समूह विशेषबाट विज्ञान र प्रविधिको नयाँ खोज अनुसन्धान भएको हुन्छ । व्यवहारमा त्यसको अलम्बन र उपयोगबाट मानवसमाजमा प्रगतिको नयाँ आयाम थपिन्छ । प्रगतिपथमा फड्को मार्न सहयोग पुग्छ । विज्ञान र प्रविधिका नयाँ नौला आविष्कारहरू आम मानिसको बुताका कुरा होइनन् । सबै मानिसहरूमा गिदीको परिमाण समान रहे पनि त्यसको चमत्कारिक क्षमताको उयोग अन्यन्त थोरै मानिसहरूले मात्र गर्न सक्दछन् । नयाँ कुराको श्रृजना गर्न नसके पनि अरूबाट सिक्ने र अनुकरण गर्नसक्ने क्षमता भने अधिकांश मानिसमा रहन्छ । त्यसैले होला "संगिनीको देख्छु, रहरले मर्छु" भनेजस्तो अरूको कामबाट सिक्ने नाममा जस्ताको तस्तै नक्कल गर्ने प्रवृत्ति धेरै मानिसमा देखिन्छ । अरूबाट नक्कल गर्न खोज्नेहरूले पटक त्यो प्रशङ्गको उल्लेख गर्न प्रेरित गरिरहन्छ । तर त्यसको अर्थ र आशय भने मन्दिर भत्काउने होइन । समाजमा अनास्था सिर्जना गर्नु पनि होइन । बरू अन्यत्र त्यस किसिमको गल्ती नदोहोरियुन् भन्ने पवित्र भावनाको सरल र निश्छल अभिव्यक्ति मात्र हो । फरक प्रसङ्गमा मन्दिर निर्माणको कुरा उप्काउने धृष्टताको लागि क्षमा याचना गर्न लाज मान्ने कुरा रहेन । सम्बन्धितजनहरूको मन दुखाएको पापकर्मको प्रायश्चित्त यतिले मात्रै अवश्य पुग्दैन होला । कसैले पनि दिनसक्ने कुराको परिमाण त्यति मात्र हुन्छ जति उसको आमद हैसियतले थेग्न सक्तछ भनेर चित्त बुझाउनुको विकल्प रहन्छ जस्तो पनि लाग्दैन ।

निसन्देह, नेपाली समाजको आर्थिक उन्नति, प्रगति र भौतिक समृद्धिमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्न सक्ने सम्भावना रहेका थोरै क्षेत्रहरूमध्येको एउटा पर्यटन पनि हो । पर्यटन प्रवर्धनमा सिङ्गो मुलुक जुट्न थालेको दशकौं बितिसकेको सकिन्छ ।

पछिल्लो कालखण्डमा स्थानीय पत्रपत्रिका र सामाजिक सञ्जालहरूले "टोड्के" लाई पर्यटनजगतमा परिचित गराउने कोशिस गरेको देखिन्छ । टोड्केलाई दृश्यावलोकन गन्तव्यको रूपमा विकसित गराउन म्याग्दीबासीले थालेको प्रयत्न सराहनीय छ । त्यसको निमित्त के कस्तो भविष्यमुखी योजना तर्जुमा गरिएको छ भन्ने कुराको सार्वजनिक जानकारी भने मिलेको छैन । तैपनि त्यो महात्वकांक्षी योजनामा संलग्न हुने उत्साही मित्रहरूलाई थप प्रोत्साहन मिलोस् भन्ने सदाशय राखेर केही सुझाव दिन मन औंताएको छ । भन्ने बेलामा "अर्ती त केजातिको पनि लिनु" भनिए पनि यथार्थमा अर्ती उपदेश प्रितिकर लाग्दैनन् । सल्लाह सुझावहरू वाध्यकारी नभए पनि अपेक्षाकृत तितै लाग्छन् भन्ने कुरा हजार प्रतिशत सत्य हो ।

अवश्य, टोड्के एउटा रमणीय ठाउँ हो । प्रकृतिको अनुपम वरदान हो । मूल्यवान हिरा हो । त्यसको हो । मौलिकपना र भर्जिनिटीले हो । म्याग्दी बाहिरी संसारले देख्दै नदेखेका र सुन्दै नसुका अनेकौं नयाँ र आश्चर्यजनक भौगोलिक र जैविक विशेषताहरूको खानी नै हो । हाम्रा परिचित आँखाहरूलाई सामान्य लाग्ने कुराहरू पनि बाहिरी संसारका लागि नयाँ नौला लाग्न सक्तछन् । उदाहरणको निमित्त दुखुमा पालिने गाइगोरूको नश्ललाई नै लिन सकिन्छ । म्याग्दीको दुखु मात्रै एउटा त्यस्तो ठाउँ हो जहाँ झालेमाले, पाटे पाङ्ग्रे, सेता, राता, गुरे, धौले, चम्रे, तिल्के, झुले आदि नौरङ्गी गाइगोरूहरू पाइन्छन् । गाईको नश्ल नै त्यस्तो हो अथवा ठाउँ विशेषको कमाल हो

> ... टोड्के एउटा रमणीय ठाउँ हो । प्रकृतिको अनुपम वरदान हो । मूल्यवान हिरा हो । त्यसको दोहन गर्न सकियो भने म्याग्दीको लागि कल्पवृक्ष सावित हुनेछ । कुहुँको "टोड्के", भकिम्लीको "स्वर्गद्वार", बरांजाको "भूतपानी", निस्कोटको "कोटमन्दिर" जस्ता अनेकौ ठाउँहरुमा पर्यटकहरुलाई आकर्षित गर्ने चुम्बकीय क्षमता रहेको देखिन्छ । तर हेक्का राख्नुपर्ने कुरा के हो भने तिनले पुनहिललाई प्रतिस्थापन गर्न सक्तैनन । दुरुत उस्तै गरी नगरकोटको समकक्षमा उभिन पनि सक्तैनन । पुनहिल वा नगरकोटको जस्तै पर्यटकीय आकर्षणको सम्भावना रहे पनि त्यसको कारण विशेषतको समानता होइन ।

जस्ताको तस्तै प्रतिलिपि उतार गरेर मात्र पुग्दैन । पहिलाकोले भन्दा राम्रो गर्न सक्नुपर्छ र मात्रै त्यसको मूल्य र महत्व रहन्छ । तुलनात्मक रूपमा उत्तम बनाउन सकिएन भने परिश्रम अर्थहीन भद्दा नक्कल ठहरिन्छ । त्यसको प्रत्यक्ष नमुना वेनी नगरपालिका वडा नं. ११ स्थित पुलस्त्य-पुलहाश्रममा नवस्थापित शिवमन्दिर बनेको छ ।

व्यक्तिगत आस्था अनास्थाको कुरा अलग हो । कुनै विषयप्रतिको आग्रह पूर्वाग्रह पनि होइन । दुर्भाव, द्वेष र घृणाको कुरा पनि होइन । आध्यात्मिक भाषामा मनलाई आत्माको पर्याय मानिन्छ । आत्मा परमात्माको अंश हो पनि भनिन्छ । त्यसअर्थमा आत्माको बोली इश्वरवाणी हो भनेर मान्नुपर्ने हुन्छ । परमात्मालाई ब्रह्म पनि भनिने हुनाले आत्माको आवाज ब्रह्मवाणी हो भन्नुपर्ने हुन्छ । ब्रह्म अर्थात परमात्माको वाणी अवरूद्ध गर्नु वा लुकाउनु धार्मिक मान्यताको दृष्टिले पापकर्म हो । मेरो अन्तरात्माले पक्षैमा बनेको शिवमन्दिरलाई गलत मान्छ । त्यही अन्तरात्माको अनुभूतिले एकपटक होइन, अनेक छ । स्वभावतः म्याग्दी पनि पछि नपरेको मात्रै होइन, झर्रो भाषामा भन्ने हो भने चौपट्टै हतारिएको छ । नयाँ नयाँ ट्रेकिङ्ग रूटहरूको खोजी हुन थालेको छ । अग्ला भ्यूप्वाइन्टहरू पहिल्याउने प्रयत्न भैरहेका छन् । "होमस्टे" अभ्यास सुरू भएको छ । यी सबैलाई समायानुकूल र सकारात्मक चेष्टा हुन् भनेर मान्नै पर्छ । तर यहिनेर बिर्सन नमिल्ने र विचार पुऱ्याउनपर्ने केरा के हो भने नक्कल गरिएको बस्तुमा मौलिक बस्तुको जस्तो आकर्षण रहँदैन । सबै होमस्टे "वारपाक" र "घलेगाउँ" हुन सक्तैनन् । सबै हिलस्टेसनहरू "पुनहिल" र "नगरकोट"को समकक्षमा उभिन सक्तैनन । नयाँ ठाउँ वा नयाँ बस्तुको स्वाद पनि नयाँ भैदियो भने मात्र त्यसले विशेष महत्व राख्दछ । आकर्षणको विषय बन्दछ । मानिसलाई आकर्षण गर्ने कुरा "नविनता" हो । अनुकरण होइन । पुनरावृत्ति पनि होइन । झुक्किएर स्वर्ग पुगेको वनियाले कसरी अमिलो सुन्तला र टर्रो केराको व्यापारबाट त्यहीं पनि कुस्त कमाई गरेथ्यो भन्ने नीति कथाबाट सिक्न सक्नुपर्छ र मात्र इच्छित सफलता प्राप्त गर्न दोहन गर्न सकियो भने म्याग्दीको लागि कल्पवृक्ष सावित हुनेछ । कुहुँको "टोड्के", भकिम्लीको "स्वर्गद्वार", बरांजाको "भूतपानी", निस्कोटको "कोटमन्दिर" जस्ता अनेकौ ठाउँहरूमा पर्यटकहरूलाई आकर्षित गर्ने चुम्वकीय क्षमता रहेको देखिन्छ । तर हेक्का राख्नुपर्ने कुरा के हो भने तिनले पुनहिललाई प्रतिस्थापन गर्न सक्तैनन । दुरूत उस्तै गरी नगरकोटको समकक्षमा उभिन पनि सक्तैनन । पुनहिल वा नगरकोटको जस्तै पर्यटकीय आकर्षणको सम्भावना रहे पनि त्यसको कारण विशेषतको समानता होइन । उही हिमाल, उही गुराँसे जङ्गल, उही उबडखावड भूवनोट, उस्तै सदावहार हरिया वनपाखा हेर्नैका लागि मात्र पुनहिलको सट्टा टोड्के, स्वर्गद्वार वा निशिकोटको भ्रमण गर्न पर्यटकहरू तयार हुदैनन् । यस्तो आशा गर्नु व्यवहारिक अज्ञानता हो । हरेक पर्यटकीय गन्तव्यले भ्रमण अवलोकनकर्ता समक्ष नयाँ स्वाद पस्कन सक्नुपर्छ । नयाँपनको अनुभूति गराउन सकनुपर्छ ।

पर्यटकहरूलाई आकर्षित गर्ने स्थानविशेषको नयाँपन र विशिष्टताले हो । परिवर्तनको अनुभूतिले भन्ने कुरा खोजी अनुसन्धानको विषय हो भन्दा फरक पर्दैन । गुर्जाको मकैको ढोड मधेसको गैंवरा उखुभन्दा रसिलो र गुलियो हुन्छ । पहिलोपटक गुर्जेली मकैको ढोड चुस्ने अवसर पाएको मान्छेले मकैबारी छोड्नै बिर्सन्छ । लेकाली भेकतिर भेडीको दूधमा पकाइएको "आलम" को विशिष्ट स्वादलाई प्रतिस्थापन गर्ने अर्को कुनै कुरा हुनसक्छ भन्ने कल्पना गर्न पनि सकिदैन । खर्स्युँखोटीको चिया र झारलको खुट्टाको सुपको स्वाद अद्वितीय हुन्छ भन्ने कुराको जानकारी जीवनमा कमसेकम एकपटक चाख्ने अवसर पाएकालाई मात्रै हुन्छ । त्यो स्वादको वर्णन शब्दमा हुनै सक्तैन । यी त नमूना उदाहरण मात्र हुन् । खोजीपाँसुली गर्ने हो भने थप कति नयाँ नयाँ चीजबस्तुहरू भेटिने छन् । यी यस्ता अनेकन विलक्षण स्वाद र अनुभूति दिने चीजबस्तुको पहिचान र उपयोगले मात्र म्याग्दीको पर्यटनउद्योगलाई विशिष्टता प्रदान गर्छ । सामान्य तर भिन्दै स्वाद, दृश्य र अनुभूतिले अवलोकनकर्ताहरूलाई सम्मोहित गर्ने सामर्थ्य राख्दछ ।

■

विभिन्न राष्ट्रिय, स्थानीय समाचारका साथमा नवविकल्प साप्ताहिकको इ-पेपरका लागि Login गर्नुहोस् –
www.bikalpanews.com
gjljsNk ;fKtflxs l8lh6n Gohkk/
हामीलाई फेसबुक र ट्वीटरमा समेत फलो गर्न सक्नुहुन्छ
https://www.facebook.com/bikalpanews/
https://twitter.com/NawabikalpaWeek

क्याम्पसचोकमा बाढी नियन्त्रण आयोजना सुरु

■ नवविकल्प

म्याग्दी सदरमुकाम बेनीको क्याम्पसचोकमा बाढी नियन्त्रणका लागि खोल्सामा पक्की नाला निर्माणकार्य सुरू भएको छ ।

बस्तीमाथिको पाखोबाट आउने बाढीलाई सुरक्षित रूपमा निकास गराउन म्याग्दी बहुमुखी क्याम्पसको चमेनागृहदेखि माथितिर नाली निर्माण गर्न थालीएको हो । यस वर्ष बेनी नगरपालिका कार्यालय र जिविसको चालीस लाख रूपैयाँ सहयोगमा क्याम्पसचोक माथिको खोल्सामा नाली निर्माण कार्य सुरू भएको स्थानीय टोल सुधार समितिका अध्यक्ष श्याम श्रेष्ठले जानकारी दिए ।

उनका अनुसार नाली निर्माणका लागि जिविसले सांसद विकास कोषबाट दश लाख र नगरपालिकाले तिस लाख रूपैयाँ उपलब्ध गराएको छ । टोल सुधार समितिकै नेतृत्वमा उपभोक्ता समिति बनाएर नाली निर्माणको काम अघि बढाइएको हो ।

म्याग्दी बहुमुखी क्याम्पसको चमेनागृहदेखि करिब असी मिटर माथिसम्म नाली निर्माण भैसकेको छ । असार मसान्तसम्म थप तिन सय मिटर माथिसम्म नाली बनाउने लक्ष्य रहेको छ । नाली निर्माण भएपछि पाखोको भल सुरक्षित रूपमा निकास हुने र खोल्साको छेउछाउमा कटान गरेर बाढी आउने समस्या नियन्त्रण हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

बस्ती माथिको पाखोबाट खोल्सामा बगेर आउने बाढीले क्याम्पसचोक क्षेत्र बर्षेनी डुवानमा पर्ने र घरभित्र भलबाढी पसेर धनमालको क्षत्ती हुने समस्या रहेको छ । बाढीबाट क्याम्पसचोक र हिलसाईड क्षेत्रका एक सय घर जोखिममा छन् ।

दुखु खोलामा पुल निर्माण प्रक्रिया अघि बढ्यो

■ नवविकल्प

म्याग्दीको दरवाङ र बाबियाचौर गाविसको सिमानामा पर्ने दुखु खोलामा मोटरेबल पुल निर्माण प्रक्रिया ६ वर्षपछि अघि बढेको छ ।

बेनी-दरवाङ सडक अन्तरगत पर्ने उक्त स्थानमा २०६७ सालमा सुरू भएको पुल निर्माण कार्य अलपत्र परेपछि यस वर्ष नयाँ प्रक्रियाबाट निर्माण गर्न लागीएको हो । पुलको फाउण्डेशन डिजाईन असफल हुनु, ठेक्का पाएको निर्माण कम्पनीले काम नगर्नु र स्थानीय विकास मन्त्रालयले समयमै निर्णय दिन नसक्नुका कारण पाँच वर्षसम्म पुल निर्माण कार्य अलपत्र परेको थियो ।

स्थानीय विकास मन्त्रालय अन्तरगतको स्थानीय पुल शाखाले नयाँ प्रक्रियामा पुल निर्माण गर्न निर्देशन दिएर बजेट पठाएपछि ठेक्का आव्हान गरिएको जिल्ला प्राबिधिक कार्यालयका ईञ्जिनियर रवीन मर्हजनले जानकारी दिए । उनका अनुसार चालु आर्थिक वर्षभित्रनै ठेक्का सम्झौता गरी बर्खा लगत्तै निर्माण कार्य सुरू गर्ने तयारी भएको छ ।

जिल्ला विकास समिति अन्तरगत सञ्चालित विकेन्द्रित ग्रामिण पुर्वाधार

निर्माण तथा जिविकोपार्जन सुधार कार्यक्रम (ड्रिलीप) मार्फत छ वर्षअघि एक करोड आठ लाख रूपैयाँको लागतमा १८ मिटर लामो मोटरेबल पुल निर्माण गर्न पोखराको मुक्तिनाथ हिराचन जेभी संग सम्झौता भएको थियो ।

पहिलो पटकको सर्वेक्षण गलत भएपछि पुन दोस्रोपटक गरिएको सर्वेक्षण पश्चात परामर्शदाताले १४ लाख थप गर्न सिफारीस गरेपनि २०७१ असार मसान्त सम्म काम सम्पन्न गर्नुपर्ने ठेकेदार कम्पनीले कामै नगरेपछि मन्त्रालयले यसै वर्ष ठेक्का तोडेर नयाँ प्रक्रियामा जान अनुमती दिएको थियो ।

पुरानो ठेकेदारले पुल निर्माणका लागि पहिलो चरणमा २० लाख रूपैया पेस्की लगिसकेको थियो । पुलको बाबियाचौरतर्फ रहने फाउण्डेशनका लागि जमिनभित्र साढे चार मिटर खन्दा पहाड भेटिने सर्वेक्षण भएपनि १० मिटर गहिरो खन्दा मात्र पहाड भेटिएपछि बिवाद भएको । पश्चिम म्याग्दीको २० गाविसलाई सदरमुकाम बेनीसंग जोड्ने बेनी दरवाङ सडकको दुखु खोलामा हिउँदमा खोलाबाट सवारी साधन आवत जावत गरेपनि बर्खा सिजनमा पानीको सतह बढ्दा अवरूद्ध हुने गरेको छ ।

नवदम्पत्तीलाई परामर्श

■ नवविकल्प

नवदम्पत्तीलाई परिवार नियोजनाका साधनको बारेमा परामर्श दिन म्याग्दीमा घरदैलो अभियान चलाइएको छ । अनिच्छित गर्भाधान कम गर्न परिवार नियोजन संचार अभियानले घरदैलो सुरू गरेको हो ।

अनिच्छित गर्भधान हुनबाट रोक्ने, जन्मान्तर कायम राख्ने, २० वर्षअघि बच्चा जन्माउने दरमा कमी ल्याउने र गर्भपतन गराउनुपर्ने अवस्था आउन नदिन परिवार नियोजनका साधनको प्रयोगमा वृद्धी गर्ने उद्देश्यले नवदम्पत्तीलाई परामर्श दिन थालीएको अभियानकी संयोजक सरस्वती पुरीले बताए । उनका अनुसार बेनी नगरपालीकाको सबै वडा, दरवाङ, बिम, ओखरबोट, रूम, निस्कोट, बरङ्जा, भकिम्ली, बाबियाचौर र अर्मन गाविसका नवबिवाहीत दम्पत्तीलाई महिला स्वास्थ्य स्वमसेवीका, स्वास्थ्यकर्मी र स्थानीय सहजकर्ताहरूले परामर्श दिन थालेका हुन् ।

नवदम्पत्तीहरूलाई उनिहरूको घरमै पुगेर अस्थाई र स्थाई परिवार नियोजनका साधनको फाईदा, प्रयोग गर्नुपर्ने कारण, जन्मान्तर लगायतका विषयमा जानकारी गराउने गरिएको छ । यसका साथै

गाविसभरका नवम्पत्तीहरूलाई भेला गराएर स्वास्थ्यकर्मी मार्फत परामर्श, जानकारी मूलक सन्देश र परिवार नियोजनका साधन उपहार दिने गरिएको छ ।

नवबिवाहीत दम्पत्ती, २८ वर्षसम्मका बिवाहीत जोडी, सिमान्तकृत समुदाय र आप्रबासी तथा उनिहरूका परिवारलाई लक्षित गरेर सञ्चालित अभियानले परिवार नियोजनको अस्थाई र स्थाई साधनको प्रयोगमा वृद्धी गराई गर्भपतन गराउने दरमा कमी ल्याउने उद्देश्य राखेको छ । गत हप्ता निस्कोटका कुशल घर्तीसंग बिवाह बन्धनमा बाँधीएकी इन्दीरा घर्तीले अभियान नवदम्पत्तीहरूका लागि उपयोगी रहेको बताइन । 'परिवार नियोजनका साधनको प्रयोग, जन्मान्तर लगायतका विषयमा दिइने परामर्श महिला स्वास्थ्य र ब्यवस्थित परिवारका लागि उपयोगी लाग्यो' ईन्दीराका श्रीमान कुशलले बताए ।

म्याग्दीमा गर्भपतन गराउने दर अस्वभाविक रूपमा बढेकाले त्यसलाई नियन्त्रण गर्न अभियान सञ्चालन गरिएको जिल्ला जनस्वास्थ्य अधिकृत नारायणप्रसाद चौधारीले बताए । म्याग्दीमा ४० प्रतिशत दम्पतीले मात्रै परिवार नियोजनको साधन प्रयोग गरेको पाइएको छ । गत आर्थिक वर्षमा म्याग्दीमा ६३५ जनाले गर्भपतन गराएका थिए ।

मिश्रित खेतिबाट दोहोरो लाभ

■ नवविकल्प

बेनी नगरपालीका १४ सुर्केमेलाका कृषकहरूले मिश्रित खेति गरेर दोहोरो आम्दानी गर्न थालेका छन् ।

मकैबाली लगाएको खेतमा काँक्रो, खरभुजा, जुकेनी, सिमी आदी तरकारी खेती गरेर अतिरित्त आम्दानी गर्न सफल भएका हुन् । मकैबारीभित्र लगाएको तरकारी र कोसेबाली राम्रो आम्दानीको स्रोत बनेको सुर्केमेलाका कृषक कृष्ण केसीले बताए ।

यस याममा दश रोपनी मकैबारीभित्र काँक्रो लगाएका केसीले काँक्रो बेचेर एक लाख रूपैया अतिरित्त आम्दानी भएको बताए । मकैबारीभित्र तरकारी लगाउँदा उत्पादनमा कुनै असर नपर्ने र दोहोरो फाईदा हुने भएकाले मिश्रीत खेतीलाई विस्तार गरेको उहाँको भनाई छ । फागुनमा रोपेको मकैबारीभित्र लटरम्म काँक्रो र सिमी फलेको छ । जेठमै पाकेको मकै बजारमा लगेर बेच्दा बिस रूपैयाँ प्रतिघोगा मूल्य पर्ने गरेको छ । मकैको बोटले काँक्रो र सिमीलाई थाक्राको रूपमा काम गरेको छ । सुर्केमेलाका चार घरपरिवार कृषकहरूले यो याममा तिस रोपनी मकैबारीभित्र काँक्रो र सिमीको पनि संगै खेती गरेका छन् । खाद्यान्न र गाईबस्तुका लागि दाना चाहिने भएकाले मकै खेती गरेको

बताउँदै कृषक भिम बानियाले काँक्रो, सिमी, खरभुजाबाट अतिरीत्त कमाई भएको बताए । उनिहरूले हिउँदमा गहुँभित्र केराउलाई मिश्रीत बालीको रूपमा लगाउने गरेका छन् ।

पलास्टीकको टलेलभित्र गोलभेडाको अतिरित्त बेमौसमी सिमी र साग उत्पादन हुने गरेको छ । बन्दा, काउली लगाएको ठाउँको छेउछाउ र बिचमा मुला, गाजर खेती गर्छन् । मिश्रीत खेती गर्दा खेर जाने जमिनको सदुपयोग हुने र जमिन खाली नरहने सुर्केमेलाकी अर्की कृषक अमृता पुनको अनुभव छ । यहाँका प्रति कृषकले तरकारी खेतीबाट वार्षिक चार लाख रूपैया सम्म आम्दानी गर्छन् । सुर्केमेलामा उत्पादन भएको तरकारी सदरमुकाम बेनीमा खपत हुने गरेको छ । सदरमुकाम बेनी नजिक पर्ने, सडक र यातायातको सुबिधा भएकाले तरकारी बजारसम्म लैजान ढुवानीको समस्या छैन् । पानीको स्रोत टाढा र कमी भएकाले पर्याप्त सिचाईको भने समस्या रहेको अगुवा कृषक केसीले बताए । सिचाईको सहज सुबिधा भएमा सुर्केमेलामा अझै तरकारी खेती विस्तार हुने कृषकहरूले बताएका छन् ।

नरबहादुर नेपालीको उपचारका सहयोगको अपिल

■ नवविकल्प

बेनी नगरपालिका- ४ खवरा पिपलडाँडाका नरबहादुर नेपालीको मृगौलामा पत्थरी देखिएपछि आर्थिक सहयोगको अपिल गरेका छन् ।

आर्थिक अवस्था कमजोर र दैनिक ज्यालामजदुरी गर्ने नेपालीको एकबर्ष अगाडी मृगौलामा पत्थरी देखिएपछि उपचारमा रकम अभावले घर फर्किएका नेपालीको पत्थरीका कारण देब्रे खुट्टा समेत चल्न छाडेपछि आर्थिक सहयोग जुटाउन अनुरोध गरेका छन् ।

'एकबर्ष अगाडी डाक्टरले अप्रेसन गरेर फाल्छुपर्छ भनेपनि आर्थिक अभावमा घर फर्किएको थियो । केहीदिन यता खुट्टामा समेत समस्या देखिएको छ' नेपालीले भने । स्थानीय समुदायले खुट्टाईदिएको सार्वजनिक जग्गामा टहरा हालेर बसेका नेपाली परिवारका एक्ला स्रोत हुन् । उपचारमा ८० हजार लाग्ने भन्दै रकम जुटाएर आउन अनुरोध गरेपछि पीडित नेपालीकी श्रीमति मायाँ नेपालीले घरदैलो अभियान गरेर करिव १० हजार जुटाएकी छन् । 'उनकी विरामी भएपछि घरको चुल्हो समेत बलेको छैन् । हामीलाई निकै समस्या भइरहेको छ' मायाँ नेपालीले भनिन् ।

दुवै मृगौलामा पत्थरी परेकाले ८० हजार भित्र उपचार सम्भव भएको डाक्टरले बताएपछि दैनिक

घरदैलो अभियान गरेर संकलन गरेपनि अपेक्षा गरेअनुसारको रकम जुटाउन नसकेको उनले बताईन् । 'एउटा गरिवको ज्यान जोगाइदिनुहोस्, उहाँको कमाईमा परिवारको चलिरहेको छ' उनले भनिन् । ओमकुमारी शान्ति कोषमा सहयोगको अनुरोध गर्दै आएका नेपाली दम्पत्तीलाई कोषले आर्थिक सहयोग जुटाउने अभियान सञ्चालन गर्ने प्रतिबद्धता जनाएको छ ।

कोषका संस्थापक अध्यक्ष चन्द्रकुमार केसीले आर्थिक अभावकै कारण उपचारबाट बन्चित हुनुपर्ने अवस्थालाई अन्त्य गर्न कोषको स्थापना भएको बताउँदै सम्पुर्ण म्याग्देलीलाई सहयोगको अनुरोध गरिने बताए । कोषले एक कार्यक्रम गरी कोषका कार्यसमिति सदस्य नरेश श्रेष्ठको संयोजकत्वमा एक समिति बनाएर आर्थिक संकलन अभियान सुरु गरेको छ ।

आर्थिक संकलन अभियानको घोषणा कार्यक्रममा कोषका कार्यवाहक अध्यक्ष हरिकृष्ण गौतमले आर्थिक अवस्थाले मृत्युको मुखमा पुर्‍याउने बाध्यतालाई कोषले टोड्ने गरी काम गरिरहेको बताउँदै सानो सानो रकम जुटाएर भएपनि नेपालीको सफल उपचार गर्ने प्रतिबद्धता जनाए । 'नेपालीको उपचारमा कुनै कमी हुन दिनेछौनौ । सबैलाई यो अभियानमा जुट्न अनुरोध गर्दछौं' उनले भने । कार्यक्रममा कोषका सचिव लोकेश पुन मगर, कोषाध्यक्ष खम थापा सहितको उपस्थिती रहेको थियो ।

मृगौला पीडित गुरुङको उपचारका लागि ९२ हजार सहयोग

■ नवविकल्प

मृगौलाको उपचार गराइरहेका बेनी नगरपालिका-१३ का ३६ बर्षिय तेजेन्द्र गुरुङलाई मलेसियामा रहेका म्याग्देलीले आर्थिक सहयोग जुटाएका छन् ।

आर्थिक अवस्था कमजोर भएर उपचारबाट बञ्चित भएका गुरुङलाई मलेसियामा रहेका भकिम्ली-२ छेपारेका सक बहादुर काउचाको नेतृत्वमा संकलन भएको ९८ हजार १९२ रूपैयाँ शुक्रबार एक कार्यक्रमका विच हस्तान्तरण गरिएको छ ।

ओमकुमारी शान्ति कोषमा आयोजित कार्यक्रममा कोषका आजिवन सदस्य किरण सापकोटाले कोषका कार्यवाहक अध्यक्ष हरिकृष्ण गौतमलाई उक्त रकम हस्तान्तरण गरेका हुन । आर्थिक अवस्था अत्यन्त कमजोर रहेको गुरुङको उपचारमा रकम अभाव भएपछि परोपकारी संस्था ओमकुमारी शान्ती कोषले सहसचिव विनय श्रेष्ठको संयोजकत्वमा आर्थिक संकलन अभियान सुरु गरेको थियो ।

स्वदेश तथा विदेशमा रहेका म्याग्देलीले गुरुङको उपचारमा सहयोग गरिररहेका छन् । हालसम्म करिव ४ लाख ५० हजार खर्च भइसकेको छ । सहयोग हस्तान्तरण कार्यक्रमको अध्यक्ष कार्यवाहक अध्यक्ष हरिकृष्ण गौतम, सञ्चालन सचिव लोकेश पुनले गरेका थिए । कार्यक्रममा कोषका संस्थापक अध्यक्ष चन्द्रकुमार केसी, कोषाध्यक्ष खम थापा, सदस्य नरेश श्रेष्ठ लगाएतको उपस्थिती रहेका थियो । कोषमार्फत १३ जनाको उपचार भइरहेको छ ।

फोहोर व्यवस्थापन अवधारणा

यथार्थमा फोहोर व्यवस्थापनको लागि हाल सम्म ३/४ दिनको अन्तरमा नगरपालिकाको ट्याक्टर आएर संकलन गरेको फोहोर कालिगण्डकीको तीरमा फ्याक्ने र सो वाहेकको फोहोर पोकापन्तुरा वनाई घरकै डिलवाट, पुलको विचवाट फ्याक्ने, सम्पुर्ण घरको किचन, वाथरुम तथा अन्य पानिलाई ढल हुँदै सोझै कालिगण्डकी तथा म्याग्दी नदिमा मिसाउने कार्यनै बेनी वजारको चल्तिको फोहोर व्यवस्थापनको नियती भएको छ । तथापी मानवअधिकार तथा शान्ति समाज नेपालको म्याग्दीमा सम्पन्न राष्ट्रिय परिषदका अवसरमा कालिगण्डकी सफाइका लागि संकल्प प्रस्ताव पास गरेपछि जिल्ला शाखाले सुरुवात गर्न लागिरहेको अवस्थामै वास पत्रकार समुह म्याग्दीले अभियानको रुपमा यसलाई अगाडि वढाउने संकल्प लिई अल्पकालिननै भएपनि सफाइको सुरुआत गरेको छ यसवाट जनमानसमा एकखालको सरसफाइ प्रतिको धारणामा विकास भएको पाईन्छ ।

हरिप्रसाद पौडेल

"फोहोर तव मात्र हुन्छ, जव प्रकृतिको चिज प्रकृतिमा नै मिलाउन सकिदैन" यो भनाइलाई अनुसरण गर्न सकेमा मात्रै हामी फोहर ब्यवस्थापनमा सफल हुन सक्छौ भन्ने लाग्छ । म्याग्दी जिल्ला सदरमुकाम बेनी वजारमा केही वर्ष अगाडी देखि उद्योग वाणिज्य संघ म्याग्दीको पहलमा वजारको फोहोर ट्याक्टरवाट संकलन गरि वजार नजिकैको खोला किनारमा थुपार्ने अभ्यास सुरू भयो यो निरन्तरताको लागि तत्कालिन अर्थुङ्गे गाविस ले जिम्मा लिने काम भयो हाल तत्कालिन अर्थुङ्गे गाविस सहित रत्नेचौर, घतान, पुलाचौर र सिंगा गाविस समेटेर बेनी नगरपालिका घोषणा भइ यहि मिति २०७३/०१/२५ गते तेस्रो स्थापना दिवस समेत भब्य समारोहको आयोजना गरी सम्पन्न गरीसकेको छ । यसै समारोहमा समेत फोहोर ब्यवस्थापनको कुरा चर्कैगरि उठ्यो ।

बेनी वजारमा संकलन गरिएको फोहोर बेनी गलेश्वर मोटरवाटोको छेवैमा कालिगण्डकीको तीरमा फाल्ने गरे भनि तत्कालिन अर्थुङ्गे गाविस, जिल्ला प्रशासन कार्यालय लगाएतलाइ विपक्षी वनाइ सार्वजनिक मुद्दा समेत दर्ता भइ हालसम्म कायम रहेको छ भने यता बेनी नगरपालिकाले डम्पिङ्ग साइटको खोजि भइरहेको र यसको टुंगो लागेपछि दिर्घकालिन ब्यवस्थाप हुने भनिरहेको अवस्था रहेको छ । यथार्थमा फोहोर ब्यवस्थापनको लागि हाल सम्म ३/४ दिनको अन्तरमा नगरपालिकाको ट्याक्टर आएर संकलन गरेको फोहोर कालिगण्डकीको तीरमा फ्याक्ने र सो वाहेकको फोहोर पोकापन्तुरा वनाई घरकै डिलवाट, पुलको विचवाट फ्याक्ने, सम्पुर्ण घरको किचन, वाथरूम तथा अन्य पानिलाई ढल हुँदै सोझै कालिगण्डकी तथा म्याग्दी नदिमा मिसाउने कार्यनै बेनी वजारको चल्तिको फोहोर ब्यवस्थापनको नियती भएको छ । तथापी मानवअधिकार तथा शान्ति समाज नेपालको म्याग्दीमा सम्पन्न राष्ट्रिय परिषदका अवसरमा कालिगण्डकी सफाइका लागि संकल्प प्रस्ताव पास गरेपछि जिल्ला शाखाले सुरूवात गर्न लागिरहेको अवस्थामै वास पत्रकार समुह म्याग्दीले अभियानको रूपमा यसलाई अगाडि वढाउने संकल्प लिई अल्पकालिननै भएपनि सफाइको सुरूआत गरेको छ यसवाट जनमानसमा एकखालको सरसफाइ प्रतिको धारणामा विकास भएको पाईन्छ ।

"बेनीको वजार, जता फोहोर उतै छ सरोकारवालाको नजर" अव यो उत्तिकै बेनीजारको लागि सुहाउने भएको छ हरेक वैठक, गोष्ठी तथा अन्य कार्यक्रमहरू सवैमा फोहोर ब्यवस्थापनको कुरा चर्कोगरी उठेको छ नउठोस पनि कसरी ? मुक्तिनाथ दर्शनको मुल द्धार कालिगण्डकी नदिको मोटरेवल पुलको दाया वाया को दृष्यावलोकनवाट नै यसको असली रूप जोसुकैले भेउ पाइहाल्ने, त्यसको चर्चा गर्दा खुल्ला दिसामुक्त क्षेत्र लगाएत पूर्ण सरसफाइको अवस्थाको असली रूप छर्लङ्गै देखिने अवस्था विद्यमान छ ।

हाल सम्म फोहोर ब्यवस्थापनका लागि बेनीवजारको खाल्डोमा कुरा धेरै र काम थोरै भए, नगरपालिका घोषणा भइसकेपछि पनि नगरपालिकाले काम गरिरहेकै छौ भनेको छ विभिन्न समिति वनाउने र विघटन गर्ने कार्यमानै नगरपालिका सिमित भएको देखिन्छ, उद्योग वाणिज्य संघको जमानाको ट्याक्टर ३-५ दिनको एकपटक एउटा टोलमा पुग्ने गरी पठाउने वाहेक थप केहि काम गर्न सकेको देखिदैन । त्यसैले वेनिवजार लागाएत वजारोन्मुख बेनी नगरपालिका क्षेत्र भित्र फोहोर ब्यवस्थापन गर्नको लागि केहि ठोस कार्यहरू गर्न जरूरी देखिन्छ त्यसको लागि केहि अवधारणा यहाँ प्रस्तुत गर्ने जर्मको गरेको छु ।

१) घरधुरी सर्भेक्षणअ ः बेनी नगरापलिका ले सर्वप्रथम बेनीवजारको घरधुरी सर्भेक्षेण गरि वजारवाट निस्कने फोहोरको परिमाण, फोहोरको प्रकार वारे वस्तुगत अध्ययन गर्नुपर्ने हुन्छ ।

२) घरधुरी सर्भेक्षणवाट देखिन सक्ने अनुमानित अवस्थाको आधारमा त्यसलाई दिर्घकालिन र अल्पकालिन कार्ययोजना वनाई कार्यान्वयन गर्नुपर्ने हुन्छ ।

बेनी वजार, नगरपालिका क्षेत्र र समग्र म्याग्दी जिल्ला नै औद्योगिक (उत्पादन) मुलक जिल्ला नभई उपभोग्य जिल्ला भएको कारण यस क्षेत्रमा औद्योगिक फोहोर हुने न्यनु सम्भावना देखिन्छ । भने अस्पताल जन्य फोहोरको समेत म्याग्दी जिल्लामा समस्या देखिने अवस्था छैन । त्यसैले बेनीवजारमा तपशिलमा उल्लेखित फोहोरका प्रकारहरू हुन सक्छन र यसको ब्यवस्थापनको केही खाका पेश गरएको छ ।

१) कुहिने फोहोर

क) कार्टुन/कागज जन्य फोहोर ३५ प्रतिशत ः नगरपालिकाले डुलाउने ट्याक्टरमा हेर्दा देखिने सवैभन्दा वढि फोहोर कार्टुन र कागज जन्य फोहोर देखिन्छ । जसलाई हामी फोहोर भनिरहेका छौ वास्तवमा यो वस्तु फोहोर होइन । यसलाई संकलन गरि राख्न सकेमा घरैमा आएर ३ देखि ५ रूपैयाँ प्रति किलोमा कवाडी सामान उठाउनेले लैजान्छन् । बेनीवजारलाई नियाल्दा केही नव धनाढ्यहरू कार्टुन पनि के वेच्ने के लोभ गरेको भन्ने सम्मको आवाज सुन्न पाईन्छ उनिहरूलाई थाहा हुनपर्ने हो हिजोको बेनीवजारको अवस्था के थियो र कसरी बेनीवजार यस्तो वजार वन्न पुग्यो । तथापि कुरो पैसा संगमात्रै जोडिएको छैन हामिले कार्टुन/कागज जन्य वस्तुलाई फोहोर वाट वाहिर राख्न सक्यौ भने मात्रै ब्यवस्थापनमा ठुलो सहयोग हुन्छ र यो पुःन प्रयोगमा समेत आउने हुँदा वातावरण सन्तुलनमा दोहोरो सहायोग पुग्छ । घरघरवाट गर्नसकिने यस काम गर्न किन पछि हट्ने ।

ख) भान्सा वाट निस्कने फोहोर १० प्रतिशत ः बेनीवजारको अर्को फोहोरको स्रोत भान्सा वाट निस्कने फोहोर हो जसमा तरकारी केलाउदा आउने कचडा, पाकेको वाकिं खाना, काचो सञ्चीत गरिएका वस्तुहरू नै भान्सा वाट निस्कने फोहोर हो । यसको ब्यवस्थनका लागि सर्वप्रथम त सम्पूर्णमा चेतनाको जरूरी हुन्छ धेरै समय नटिक्ने वस्तुहरू भण्डारण कम गर्ने, खाना वनाउँदा नाप लिएर सोहि अनुसार खाना तयार गर्ने नै महत्वपूर्ण हुन्छ साथै केही फोहोर अनिवार्य निस्कने हुँदा यसलाई ब्यवस्थापन गर्न प्रत्यक घरमा कुहिने फाहोर राख्ने वकेटको अनिवार्य वेवस्था गर्न नगरपालिका, वडा नागरिक मञ्च र टोलसुधार समितिले चासो लिनुपर्ने अनि सो संकलित फोहोरलाई करेसावारिको लागि मल तयार गर्ने वा बेनीवजार आसपास मा रहेका वंगुरको फर्मसंगको सहकार्य/समन्वयमा वंगुर फर्ममा पठाउने गर्नुपर्छ जसले गर्दा वंगुरको लागि दानाको पनि स्रोत पुर्तिहुने र फोहोर को उचित ब्यवस्थापन हुन्छ । यो कार्य ब्यक्तिगत रूपमा नै गर्न सकिन्छ ।

२) नकुहिने फोहोर

ग) प्लाष्टिक जन्य फोहोर ३५ प्रतिशत ः बेनीवजारको दोस्रो फोहोरको ठुलो स्रोत प्लाष्टिक जन्य फोहोर हो यसमा प्याकिङ्ग प्लाष्टिक, र्‍यापिङ्ग प्लाटिक, रंगिन/झोला प्लाष्टिक, प्लाष्टिकका भाँडावर्तन जस्ता वस्तुहरू पर्छन, यि नकुहिने र पोल्दा पनि दुर्गन्ध आउने हुँदा यसको ब्यवस्थापन मुख्य समस्या देखिन्छ र वजार, चोक, कुना-काप्चा, खोला-नाला मा प्लाष्टिक जन्य फोहोरको नै डंगुर देखिने गरेको छ यसको ब्यवस्थापनको लागि सर्वप्रथम झोलाजन्य प्लाष्टिकको प्रयोगमा विस्तारै निषेध गर्नुपर्ने हुन्छ भने कुनै न कुनै रूपमा प्लाष्टिक प्रयोगमा आइरहने हुँदा यसवाट निस्कने फोहोर ब्यवस्थापनको खाँचो छ । प्लाष्टिकका झोलाहरूलाई सकेसम्म प्रयोग नगर्ने यसको विकल्पमा सपिंग ब्यागहरूको प्रयोग गर्ने र प्लाष्टिक झोला प्रयोग गर्नुपरेमा पुःन प्रयोग गर्ने वानिको विकास गर्ने साथै प्रयोग गर्न नसकिने भएपछि त्यसलाई घरैमा संकलन गर्ने र घरमा आउने कवाडी उठाउनेहरू लाई रू २० प्रतिकिलो सम्ममा वेच्ने गर्न सकिन्छ साथै प्लाष्टिक का टुटेफुटेका भाँडाकुडाहरू समेतलाई त्यसैगरी विक्रिगर्न सकिने हुँदा प्लाष्टिकजन्य फोहोर हुन पाउँदैन र त्यसवाट केही नगद समेत आर्जन गर्न सकिन्छ ब्यक्तिगत प्रयासवाटै यी कार्य गर्न सकेमा वजारवाट निस्कने फोहोरलाई ३५ प्रतिशत कमि गर्न सकिन्छ ।

घ) सिसा (काँच)/धातुजन्य फोहोर ५ प्रतिशत ः यस प्रकारको फोहोर म्याग्दीमा कमै देखिन्छ, धातुजन्य फोहोर को ब्यवस्थापनमा समस्या नभएपनि केहि सिसा वोतलहरू र अन्य डेकोरेसन काँचमा समस्यानै रहेको छ, वोतलहरूसमेतलाई संकलन गर्ने र विक्रिवितरण गर्न सकिन्छ भने डेकोरेसन काँच लाई हालसम्मको अवस्थामा पुःन प्रयोगमा सजिलो देखिएको छैन त्यसैले यसलाई सुरीक्षित सथानमा डम्पिङ्ग गर्नुपर्ने नै हुन्छ त्यसैले यसलाई नगरपालिकावाट योजना निर्माण गर्नुपर्छ ।

ङ) मेटालिक फोहोर १० प्रतिशत ः वास्तवमा मैले देखेको खास बेनी वजारको फोहोर यो मेटालिक फोहोर हो जसमा चाउचाउ मिठाई विस्कुटका खोलहरू, चिसोपेय पदार्थका प्याकेटहरू पर्दछन यि वस्तुहरू पोल्दा समेत नपोलिने, नकुहिने र पुःन प्रयोग मा समेत नआउने प्रकृतिका हुने हुँदा यी वस्तुहरूवाट वास्तवमा फोहोरको डंगुर परेको देखिन्छ यसलाई ब्यक्तिगत तवरवाट ब्यवस्थापन गर्न सकिने अवस्था दखिदैन त्यसैले ब्यक्ति र समुदायले यसको प्रयोगवाट निस्कने वस्तुलाई यत्रतत्र नफालिकन उचित स्थानमा राखिदिने मात्रै हो र जिम्मेवार निकायले उचित स्थानमा ब्यवस्थापन गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ, यत्रतत्र नफ्याक्नको लागि चोकचोक र टोलटोलमा फोहोर फ्याक्ने डस्टवकेटको ब्यवस्था हुनुपर्ने हुन्छ ।

च) माटो/वालुवा जन्य फोहोर ५ प्रतिशत ः हामीहरूको अर्को हैरानि भनेको माटो/वालुवा जन्य फोहोर पनि रहेको छ, हामिले नजान्दा यसलाई फोहोरको रूपमा परिणत गरिदिएका छौ । हेर्दा देखिन्छ विहान विहान घरआगन टोल सफा गर्दा अन्य वस्तुको साथसाथै त्यहावाट वालुवा/माटो समेत फोहोरको रूपमा उठाएर जम्मा गर्ने गरिएको छ यसरि फोहोर उठाउदा अन्य कचडाहरू उठाउने र माटो/वालुवालाई सोही स्थानमा खालडाखुल्डीमा ब्यवस्थापन गर्ने, पिच/डिपिसि/कंक्रिट गरिएको स्थान भए सो वाट संकलित वालुवा/माटो लाई छुट्टै उठाएर अन्यत्र कतै ब्यवस्थापन गर्ने गर्नुपर्छ ।

३) पानी जन्य फोहोर

छ) वाथरूमको पानि र भान्साको पानि वाट वन्ने ढल ः नदी खोला प्रदुषित वनाउने यो प्रमुख कारक हो, अब्यवस्थित वजारीकरण, अनियन्त्रित निर्माणका कारण वनेको साघुरो वाटो आदिले भान्छा तथा वाथरूमवाट निस्कने पानिको उचित ब्यवस्थापन हुन सकिरहेको छैन अझै केही पुराना संरचनाहरूमा सेप्टिट्यांकी समेत नभएको पाइन्छ यसरी घरवाट निस्कने पुरै पानीजन्य फोहोर नदिखोलामा पुगेको छ, यसको ब्यवस्थापनको लागि समुदाय स्तरवाट र जिम्मेवार निकायवाट समन्वयमा कार्यक्रम अगाडि वढाउनुपर्ने देखिन्छ, यसको लागि समुदाय स्तरवाट अव वन्ने संरचनामा वाथरूमवाट निस्कने पानीको पुःन प्रयोग गर्न सकिने गरि यवस्था गर्ने र यसको लागि नगरपालिकावाट नीतिगत ब्यवस्था लागुगर्नुपर्ने देखिन्छ भने वनिसकेको संरचना तथा त्यसलाई ब्यवस्थापन गर्न वनेका ढलवाट वहेको पानीजन्य फोहोरलाई सोझै नदिखोलामा नपुर्‍याई नजिकै २०/५० मिटर मा पानि शुद्धिकरणको प्रकृया तुरून्तै सुरूगर्न जिविस/नपा/निजिक्षेत्र लगाएत जिम्मेवार निकाय लाग्नुपर्ने देखिन्छ यसो हुनसकेमा पानीजन्य फोहोरको दिर्घकालिन ब्यवस्थापन गर्न सकिन्छ ।

ज) मोटर ग्यारेज वाट निस्कने केमिकल जन्य ढल ः वद्दो शहरि करण, त्यस संगै मौलाएको सुविधाको उपभोगको संस्कृति संगै ढुवानी समेतको कारण सानाठुला सवारी साधनको चाप दिनानुदिन बेनीवजार लगाएत जिल्लामा थपिइरहेको छ, यस संगै नियमित मर्मत समेतको लागि ग्यारेजहरूको सञ्चालन भइरहेको छ । ग्यारेज सञ्चालन गर्दा दैनिक डिजेल, पेट्रोल, मोविल लगाएत लुव्रिकेण्ट सहितको अत्यन्तै हानिकारक र प्रज्वलनशिल फोहोर नदी तटमा ब्यवस्थापननै गर्न नसकिनेहो कि जसरी यत्रतत्र भइरहेको देखिन्छ, यस किसिमको फोहोर ब्यवस्थापन गर्नु अर्को चुनौति रहेको छ तथापी यसलाई ब्यवस्थापन गर्न सकिन्छ पहिलो त ग्यारेजमा निस्केन यसफोहोरलाई प्लाष्टिकको ड्रममा संकलन गर्नसकिन्छ र यसलाई पुःन प्रयोगको लागि ब्यवस्थापन गर्न सकिन्छ साथै सोही ग्यारेजहरूमा सेफ्टी निर्माण गरी यसलाई सुरक्षित गर्न सकिन्छ ।

४) मासु पसलवाट निस्कने लगाएत अन्य फोहोर ः बेनीवजारको हकमा मासुपसलवाट निस्कने फोहोर अर्को टाउको दुखाई वनिरहेको देखिन्छ, रागो, खसि, कुखुरा आदि को छाला, हड्डि, लादि, आन्द्रा भुँडी, प्वाँख आदि वस्तुहरू मासुजन्य फोहोर हो । यस फोहोरलाई तत्कालको लागि आन्द्रा भुँडी जन्य फोहोरलाई माथि भनिए जसरी वंगुरको दानामा प्रयोग गराउने, हड्डि, छाला र प्वाँखलाई कार्ययोजना वनाई मलखादको रूपमा प्रयोग गराउन सकिन्छ साथै उचित प्रसोधन गरी विभिन्न सामाग्रि समेत उत्पादन गरी ब्यापा प्रवर्धन समेत गर्न सकिन्छ ।

साथै अन्य वस्तुहरूलाई समेत उचित ब्यवस्थापन गर्न सकिने हुँदा बेनीवजारमा फोहोर ब्यस्थापनको लागि काम अगाडि वढाउन सकिने उत्तिकै संभावना समेत देखिन्छ र फोहोरको उचित ब्यवस्थापन हुने अवस्था रहेको छ तर तत्कालै प्रकृया अगाडि वढाउन नसकेमा या ढिलासुस्ति गरेमा पछि ब्यवस्थापन जटिल वन्दै जाने कुरामा जिम्मेवार पक्ष चनाखो हुनै पर्छ ।

उल्लेखित अवधारणामा केहि दिर्घकालिन सहित अल्पकालिन समेत प्रकृया सञ्चालन गर्न सकिने कुरा पेश गरिएको छ यसको अलवा वेनि नगरपालिकाले थप उल्लेखित कार्य तत्कालै सुरूआत गर्नु जरूरी देखिन्छ

दिर्घकालिन व्यवस्थापन

१ डम्पिङ्ग साइटको ब्यवस्था ः जसमा फोहोर थुपार्ने मात्रै होइन यसलाई विविधिकरण समेत गर्न सकिने हुनुपर्छ ।

२ नितिगत ब्यवस्था ः

क) फोहोर फाल्नेलाई सजाएको ब्यवस्था र कार्यान्वयन

ख) भौतिक संरचना निर्माण गर्दा वाथरूमको पानि लाई पुःन प्रयोगमा ल्याउन सकिने गरि संरचना तयार गर्न नगरपालिका नीतितय गर्नुपर्ने

ग) नगरपालिका आफै फोहोर ब्यवस्थापनमा लाग्ने होइन, निजी क्षेत्र, सामाजिक संघ संस्था समेतलाई आकर्षित गर्न सक्ने नीति अवलम्वन गर्नुपर्छ साथै सहकारी मार्फत उल्लेखित अवधारणा कार्यान्वयनमा ल्याउन सकिन्छ जसवाट दिर्घकालिन ब्यवस्थापन हुन सक्छ । यससम्वन्धि अवधारणाको आवश्यकता महशुस भएमा पछि अवधारणा प्रस्तुत गर्न सकिने समेत यसै लेख मार्फत जानकारी गराउछु ।

(लेखक पौडेल गैसस म्याग्दीका अध्यक्ष हुन् ।)

■

किन .....

सेयर सदस्यहरूसंग पनि कारोबार गरेको छ ।

संस्थाको आन्तरीक समस्याका कारण बचतकर्तालाई फिर्ता दिने पैसा नभएकाले ब्यवहार मिलाउनका लागि बन्द गरिएको सञ्चालक समितिका कोषाध्यक्ष रेशम रामदामले बताए । ‘ नयाँ थपिएका सेयर सदस्यको रकम कार्यालय ब्यवस्थापन गर्दा, घरभाडा तिर्दा र कर्मचारीलाई आठ महिनाको तलब दिदाँ सकियो' रामदामले भने ‘ लगानीमा रहेको पैसा भनेको समयमा उठ्न नसक्दा बचत कर्तालाई फिर्ता दिन सकिएको छैन् ।'

धेरैजना बचतकर्ता एकैपटक बचत फिर्ता लिन आएकोले भुक्तानी दिन समस्या भएको दावी गर्दै उनले पुरानो समितिले तिन लाख रूपैयाँ घाटा गराएको आरोप लगाए । सञ्चालकहरूले सेयर सदस्यहरूबाट पैसा उठाएर भए पनि बचतकर्ताको पैसा फिर्ता दिने प्रतिवद्धता जनाएका छन् । संस्थाको पैसा हिनामिना गरेको आरोप लागेका वर्तमान सञ्चालक समितिको लेखा उपसमितिका संयोजक याम किसानले संस्थाको बिधान र कार्ययोजना अनुसार नचल्दा यस्तो अवस्था आएको जिकीर गरे । आरोपको खण्डन गर्दै किसानले आफू जमानी बसेर संस्थाको लागि खरिद गरेको कम्प्युटर र स्टेशनरी तथा छपाइको खर्च अझै तिर्न नसकेको बताए । सहकारी डिभिजन कार्यालय बागलुङका प्रमुख बिष्णुप्रसाद शर्माले सर्वसाधारणबाट पैसा उठाएर भनेको समयमा फिर्ता नगर्नु सहकारी ऐन अनुसार अपराध भएको बताउँदै बचत रकम जुनसुकै किसीमले फिर्ता गर्नुपर्ने बताए ।

जिल्ला सहकारी संघले संस्थाको बिवाद समाधान गरि बचत फिर्ता गर्ने वातावरण बनाउन पहल गरेको जनाएको छ । सञ्चालकहरूसंग छलफल गरेर संस्थालाई ब्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गर्न र बचत कर्ताको रकम फिर्ता गराउन पहल गरेको सहकारी संघका अध्यक्ष दिपक कार्कीले बताए ।

आवधिक .....

पनि राखियो ।

एउटै ठाउँ, मिति र समयमा संगै भएका दुइथरी कार्यक्रमको आयोजक एउटै निकाय जिविसको कार्यालय म्याग्दी रहेको थियो । कार्यक्रममा सहभागी गाविस सचिव, विषयगत कार्यालय र राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरूले एकै पटक दुई थरी कार्यक्रम हुन नसक्ने बजेटको डुब्लीकेशन भएको शंका लागेको माघ १२ गते ताकममा भएको इलाका स्तरीय एकिकृत योजना तर्जुमा गोष्ठीमा सहभागी पौडेलले बताए । म्याग्दीका स्थानीय विकास अधिकारी चिरञ्जीवी पौडेलले परामर्शदाताले जिविसले गरेको इलाका गोष्ठीलाई देखाएर स्थलगत प्रतिवेदन बनाएको बताए ।

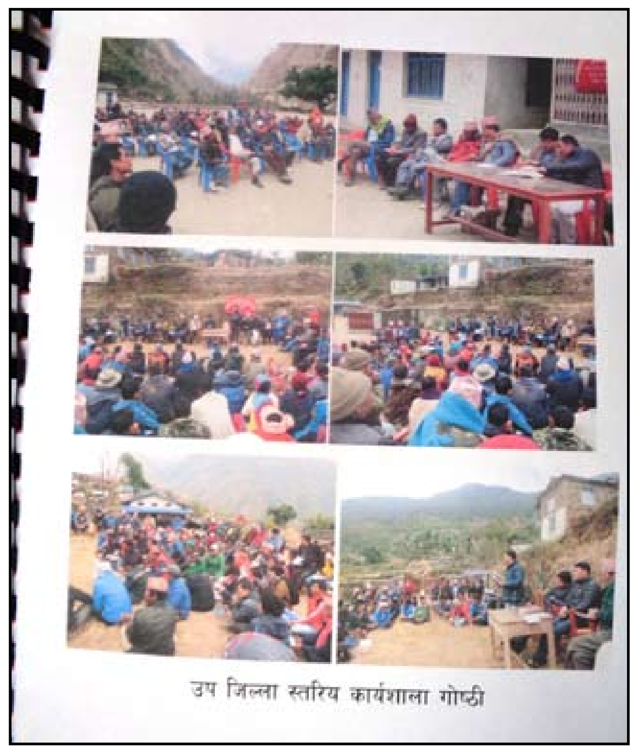

भन्दै परामर्शदाताका प्रतिनिधिहरूलाई आवधिक योजनाको लागि पछि छुट्टै कार्यक्रम गर्न सल्लाह दिए ।

सरोकारवालाले दुइथरी कार्यक्रम एकै पटक नगरौ भनेर सल्लाह दिइसक्दा जिविस र परामर्शदाता कम्पनीका प्रतिनिधिले दुई वटा उपस्थिती पुस्तिकामा सहभागीको हस्ताक्षर संकलन गरिसकेका थिए । २०७३ बैशाख २६, २७ र २८ गते बेनीमा भएको जिल्ला अवधारणा गोष्ठीमा परामर्शदाता कम्पनीका प्रतिनिधीले आवधिक जिल्ला विकास योजना तयार गर्नका लागि इलाका स्तरमा कार्यक्रम गरेर सुझाव संकलन गरेको प्रतिवेदन प्रस्तुत गरे ।

परामर्शदाताले गाउँ र इलाकामा पुगेर संकलन गर्नुपर्ने सुझाव बेनीमा भेटिएका गाउँका वासिन्दा, सरकारी कार्यालयको तथ्याङ र योजना हेरेर प्रतिवेदन बनाए । जिविसले आयोजना गरेको एकिकृत योजना तर्जुमा गोष्ठीमा सहभागी भएकाको उपस्थिती, हस्ताक्षर र तस्विर सहितको प्रतिवेदन सार्वजनिक गरेपछि परामर्शदाताको चलाखी र बदमासीको पर्दाफास भएको हो ।

‘सरोकारवालाको ध्यान वार्षिक योजनामा केन्द्रित भएका बेला दिर्घकालीन महत्व राख्ने आवधिक योजनाको लागि वास्तवीक तथ्याङ्क संकलन हुन नसक्ने हुँदा आवधिक योजनाको लागि छुट्टै कार्यक्रम गर्नुपर्छ भन्ने कुरा उठेको थियो' गैसस महासंघका अध्यक्ष हरिप्रसाद पौडेलले भने ।

हुँदै नभएको उप जिल्ला स्तरीय गोष्ठी गरीएको प्रतिवेदन देख्दा अख्तियारको दुरूपयोग र ‘जिविसले बजेट परिचालन र कर्मचारी खटाएर गरेको कार्यक्रमलाई कुनै कम्पनीले हामीले गरेको भन्छ भने त्यो सरासर डुप्लीकेशन (नक्कल) हो' स्थानीय विकास अधिकारी पौडेलले भने ‘यस्तो प्रतिवेदनलाई जिविसले मान्यता दिन सक्दैन ।' आवधिक जिल्ला विकास योजना तयार गर्न २०७२ कात्तिकमा जिविस र नेष्ट इको कोड नेपाल जेभी बीच १८ लाख ६८ हजार ४२६ रूपैयाँमा सम्झौता भएको थियो ।

सहमतीपत्रको चौथो बुँदामा ‘ योजना तयारीको लागि गाविस स्तरदेखि इलाका र जिल्लास्तरमा सम्पन्न गर्नुपर्ने गोष्ठीहरूको ब्यवस्थापन कार्य (पत्राचार र समन्वय मात्र) प्रथम पक्ष (जिविस)ले गर्नेछ भने सो गोष्ठीको सहजिकरण विषयबस्तुको प्रस्तुतीकरण, छलफल गरी निष्कर्षमा हुने निर्णयहरूको प्राथमिकीकरण, माईन्युट लगायतका अरू सबै ब्यवस्थापन कार्यहरू दोस्रो पक्षको जनशक्तिबाटनै सम्पादन गर्नुपर्नेछ' भन्ने वाक्य उल्लेख गरिएको छ ।

यस्तो गोष्ठीमा छ सय जनालाई सहभागी गराउने र विभिन्न शिर्षकमा कम्पनीले तिन लाख ८५ हजार खर्च गर्ने सम्झौता भएको थियो । परामर्शदाताको प्रतिवेदनमा उल्लेखित मिति र स्थानमा जिविसले गरेको एकिकृत योजना तर्जुमा गोष्ठी सञ्चालन गर्न विभिन्न शिर्षकमा एक लाख ८४ हजार रूपियाँ खर्च गरेको छ । जिविसका सूचना अधिकृत पदम भण्डारीले जिविसले गोष्ठी गरेकै समयमा परामर्शदाताले आफ्नो पनि काम गर्न खोजेकाले आवधिक जिल्ला विकास योजनाका लागि प्रभावकारी काम हुन नसकेको बताए ।

‘कम्पनीले स्थानीय निकायबाट सहयोगको अपेक्षा गरेर जिविससंगै कार्यक्रम गरेको थियो तर समन्वय र ब्यवस्थापनमा बेवास्ता गरे' अधिकृत भण्डारीले भने ‘आवधिक योजनाका लागि हुने कार्यक्रमको आयोजक जिविस भएपनि ब्यवस्थापकीय जिम्मेवारी परामर्शदाताको हो ।' परामर्शदाताले बेनी नगरपालिका, भकिम्ली, पिप्ले र पात्लेखेत गाविसका सरोकारवालाहरूसंग मात्रै आवधिक योजनाका लागि बैशाखमा छलफल गरेका थिए ।

गाविस सचिव, जिल्लामा क्रियाशिल राजनीतिक दलका नेता र गैरसरकारी क्षेत्रका अगुवाहरूले फरक-फरक समयमा गर्नुपर्ने कार्यक्रम एकै समय र स्थानमा हुनुमा जिविसका कर्मचारीहरूको पनि मिलेमतो रहेको आरोप लगाएका छन् । दुई वटा कार्यक्रम एकै पटक आयोजना गरेर एउटा शिर्षकको बजेट बचाउने नियतले यस्तो गरिएपनि परामर्शदाता र जिविसका कर्मचारीबीच कुरा नमिलेपछि एक अर्कालाई दोष लगाएर निर्दोष बन्ने प्रयास गरिरहेका सरोकारवालाको आरोप छ ।

परामर्शदाता कम्पनीकी प्रतिनिधि शोभा पौडेलले जिविसको सहमती र अनुमतीमै इलाका स्तरीय एकिकृत योजना तर्जुमा गोष्ठीसंगै आवधिक जिल्ला विकास योजना निर्माणका लागि उपजिल्ला स्तरीय गोष्ठी गरिएको खुलासा गरिन । ‘स्थानीय विकास अधिकारीको सहमतीमै जिविसको कार्यक्रमसंगै हामीले इलाका स्तरमा कार्यक्रम गरेका हौं' प्रतिनिधि पौडेलले भनिन ‘पहिले कार्यक्रम गर्न अनुमती दिएपनि अहिले सम्झौतामा उल्लेख भए अनुसारको बजेट भुक्तानी दिन मान्नुभएको छैन् । बजेट नहुँदा हामीलाई काम गर्न अप्ठ्यारो परेको छ ।'

जिविसले कम्पनीले हालै पाँच लाख रूपैयाँ बजेट दिएको छ । जिविसको बजेटमा कार्यक्रम गरेर ब्यवसायिक परामर्शदाता कम्पनीको खर्च जोगाउन खोजेकोप्रती जिल्लामा क्रियाशिल राजनीतिक दलहरूले पनि चासो देखाएका छन् । प्रतिवेदन शंकास्पद र बिवादीत रहेकाले जिविसको सर्वदलीय संयन्त्रको बैठकमा योजना निर्माण प्रक्रिया तथा परामर्शदाताले गर्नुपर्ने कामको विषयमा छलफल गर्ने नेकपा एमालेका जिल्ला अध्यक्ष हरिकृष्ण श्रेष्ठले बताए ।

‘आवधिक योजना भनेको जिल्ला विकासको दिर्घकालीन सोच सहितको रूपरेखा हो तर यसलाई केवल एमसिपीएममा उतिर्ण हुनका लागि औपचारिकतामा सीमित पार्न खोजीएको छ' श्रेष्ठले भने ‘पारदर्शीता र सहभागितामुलक ढंगले आवधिक योजना बनाउन सक्यो भने मात्र कार्यान्वयन र लक्ष्य हासिल हुन्छ ।'

हार्दिक बधाई

हाम्रा आत्मीय मित्र एवम् यस पत्रिकाका शुभचिन्तक पत्रकार अमृत प्रसाद पौडेल (वास्कुने) शनिबार राजधानीमा सम्पन्न भएको प्रेस चौतारी नेपालको आठौ अधिवेशनबाट केन्द्रिय लेखा आयोगको सदस्यमा सर्वसम्मत निर्वाचित हुनुभएकामा हार्दिक बधाई ज्ञापन गर्दै सफल कार्यकालको शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

ठाकुरप्रसाद आचार्य, सन्तोष गौतम, प्रमोद शर्मा, धिरन खत्री

नवविकल्प साप्ताहिक परिवार

बेनी म्याग्दी

हामी सबैको एउटै रहर पूर्ण सरसफाइ युक्त गाउँ शहर

यस अभियानमा घर, टोल, वडा गर्दै गा.वि.स./न.पा.लाई नै पूर्ण सरसफाइ युक्त बनाउन आजै बाट सबै लागौं ।

पूर्ण सरसफाइका ५ + १ विषय र सूचकहरू

१) चर्पीको प्रयोग
- सबैले सँधै चर्पीमा दिसा पिसाब गर्ने गरेको
- चर्पीको सरसफाइ नियमित गर्ने गरेको
- चर्पीको लागि साबुन र पानीको व्यवस्था भएको

२) पानी प्रयोग सम्बन्धी सुरक्षित व्यवहार
- पानी पिउने, खनाउने, राख्ने भाँडो सफा र छोपेर राखेको
- सुरक्षित मुहान/वितरण प्रणालीको पानी पिउने गरेको/घरायसी तहमा शुद्धिकरण गरेर मात्र पिउने बानी भएको ।

३) साबुन पानीले हात धुने बानी
- चर्पीको प्रयोग पछि,
- खाना बनाउनु, खानु र खुवाउनु अघि
- कुनै फोहर कुरा/विषादी छोएपछि तथा
- बिरामी तथा बच्चाको स्याहार गर्नु अघि र पछि

४) खाना प्रयोग सम्बन्धी सुरक्षित व्यवहार
- भान्साकोठा सफा राख्ने
- पकाएको र नपकाएको खानेकुरालाई छुट्टा छुट्टै राख्ने
- खाना राम्ररी पकाउने र पकाएको खाना छोपेर राख्ने
- उपयुक्त तापक्रममा राखी संरक्षण गर्ने
- सुरक्षित पानी र खाद्य वस्तुको मात्र प्रयोग गर्ने

५) सफा घर आँगन
- घर आँगन सँधै सफा गर्ने गरेको,
- घरबाट निस्कने फोहरको वर्गीकरण तथा व्यवस्थापन गर्ने गरेको,
- घरबाट निस्कने फोहर पानीको व्यवस्थापन गर्ने गरेको,
- पशुपंछीका लागि छुट्टै टहरा/गोठ/खोर बनाई मलमूत्रको व्यवस्थापन गर्ने गरेको
- धुवाँरहित भान्साकोठा

६) सफा वातावरण
- खुल्ला दिसा मुक्त अवस्था भएको गाउँ,
- सफा बाटो-घाटो, चौतारा तथा अन्य सार्वजनिक स्थानहरु,
- संरक्षित पानीका मुहानहरु र वितरण प्रणाली,
- सफा खोला, नदी नालाहरु,
- वायु प्रदुषण नभएको,
- फोहरमैलाको व्यवस्थापन भएको
- हरियाली वातावरण/पार्कको व्यवस्था भएको

खानेपानी तथा सरसफाइ सब-डिभिजन कार्यालय
म्याग्दी

खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धी रेडियो कार्यक्रम म्याग्दीकाली एफएम ८८.२ मा बिहीबार साँझ ७:३० देखि ८ बजेसम्म र रेडियो म्याग्दी १०१.४ मा आइतबार साँझ ६:३० देखि ७ बजेसम्म सुन्न नभुल्नुहोला ।

सगुन स्टेशनरी स्टोर्स

विभिन्न पाठ्यपुस्तक, स्टेशनरी सामग्री, खेलकुद एवम् पत्रपत्रिका

धार्मिक तथा साँस्कृतिक सामानहरूको थोक तथा फुटकर विक्रेता

क्याम्पस चोक बेनीबजार, म्याग्दी, फोन नं. : ०६९५२००३५, मो. नं ९८४७६२४३४४

प्रतिभाशाली विद्यार्थीको खोजी

■ नवविकल्प

बेनीमा बुधबार माध्यमिक तह सम्म अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूबीच प्रतियोगितात्मक प्रतिभा पहिचान कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ ।

जिल्ला शिक्षा कार्यालयले न्यु वेष्ट प्वाईन्ट आवाशिय उच्च माविको सभाहलमा आयोजना गरेको कार्यक्रममा विभिन्न स्रोत केन्द्रबाट छनौट भएर आएका विद्यार्थीहरूले आफ्नो प्रतिभा देखाएका थिए ।

भाषा तथा साहित्य, गणीत, विज्ञान, सिर्जनात्मक कला र बिबिध शिर्षकमा विद्यार्थीहरूबीच प्रतियोगिता गराइएको थियो । विद्यार्थीहरूले नृत्य तथा गायन, चित्रकला, निबन्ध, कबिता, विज्ञान प्रबिधि सम्बन्धि आफ्नो प्रतिभा प्रस्तुत गरेका थिए ।

एउटा विषयमा एक जना उत्कृष्ट विद्यार्थी छनौट गरेर जेठ आठ गते पोखरामा हुने क्षेत्रीय स्तरको प्रतियोगितामा सहभागि हुन पठाइने कार्यालयका विद्यालय निरिक्षक विश्वप्रकाश रेग्मीले जानकारी दिए ।

यसअघि १२ वटा मध्य ११ वटा स्रोत केन्द्रमा प्रतिस्पर्धा गराएर प्रतिभाशाली विद्यार्थी छनौट गरिएको रेग्मीले बताउनुभयो । जिशिअ रामप्रसाद अधिकारीको अध्यक्षता र प्राबिधिक सहायक प्रकाश गुरुङको सञ्चालनमा कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो ।

म्याग्दीमा एन्फा गठन

■ नवविकल्प

म्याग्दीमा इपेन्द्र तिलीजाको अध्यक्षतामा १३ सदस्यीय अखिल नेपाल फुटबल संघ (एन्फा) गठन भएको छ ।

समितिको उपाध्यक्षमा श्यामसुन्दर कर्डेल, सदस्यहरूमा नरेश श्रेष्ठ, सरोज थापा, श्रीराम पौडेल, रूपेन पुर्जा, चिरन्जीवी सुबेदी, खिम पुन, बिजय श्रेष्ठ, तुलनारायण बुढा र कुमार बानियाँ रहेका छन् ।

जिल्ला खेलकुल बिकास समितिले एन्फा गठन गर्नका लागि आयोजना गरेको भेलामा बोल्दै प्रमुख जिल्ला अधिकारी केशवराज आचार्यले संघले खेलाडीको पहिचान गरि उनिहरूलाई अवसर प्रदान गर्न पहल गर्नुपर्ने बताए ।

एन्फाका पश्चिमाञ्चल अध्यक्ष बिश्व पौडेलले संघ गठन भएपछि म्याग्दीका खेलाडीहरूले क्षेत्र र केन्द्रिय स्तरका खेलमा सहभागि हुने अवसर पाउने बताए । जिल्ला खेलकुद बिकास समितिका अध्यक्ष कृष्ण कुमार बिकको अध्यक्षता र भलिबल खेल प्रशिक्षक तेजेन्द्र बानियाँको सञ्चालनमा कार्यक्रम सम्पन्न भएको थियो ।

प्रो. नारायणप्रसाद सेन्चुरी मो.नं. : ९८५७६४०२१४

बागलुङ देवी सुन चाँदी गहना पसल

बैंकरोडदेखि दुरसञ्चारचोक, बेनीबजार, म्याग्दी

फोन : ०६९-५२००५६

हाम्रा सेवाहरु

यहाँ अर्डर अनुसार डिजाइनका सुन चाँदीका गरगहनाहरु पाउनुका साथै सुन चाँदी खरिद बिक्री गरिन्छ।

साथै राशि अनुसारको पत्थर पनि पाइन्छ ।

कम्प्युटर तथा छपाइ सम्बन्धी सम्पूर्ण कामका लागि

शर्मा डेस्कटप

मो.नं. ९८५७६२१५६०

प्रो. मुकुन्द शर्मा ९८४७६४२९५६ — प्रो. अमृतप्रसाद शर्मा ९८४७६५२०९०

विशाल हार्डवयर्स एण्ड जनरल सप्लायर्स

शिक्षामार्ग, बेनीबजार, म्याग्दी

फोन : ०६९-५२०८९७

हाम्रा सेवाहरु

छड, सिमेन्ट, जस्तापाता, प्लाइ, सनमाइका, रङ रोगन, काँटी, कब्जा लगायत घर निर्माण सम्बन्धी सम्पूर्ण सामानहरु सुपथ मूल्यमा बिक्री गरिन्छ। साथै नेपाटपको पाइप र ग्यारेन्टीवाला पानी टंकी पनि पाइन्छ।

प्रो. बुद्धि महत (मो.नं. ९८४९८३३२३८) — प्रबन्ध निर्देशक : प्रमिला जिसी महत (मो.नं. ९८४७७८११७१)

महत न्यू फेन्सी पसल

न्यूरोड, बेनीबजार, म्याग्दी

हाम्रा सेवाहरु

हामीकहाँ कोरियन, हङकङ, सिंगापुर, थाइल्याण्ड तथा स्वदेशी फेन्सी सामानहरु होलसेल तथा खुद्रा पाइनुका साथै क्याम्पस, बोर्डिङका ड्रेसहरु, खेलकुदका सामग्रीहरु सुपथ मूल्यमा पाइन्छ ।

सुन्दर नगरी बेनीबजारमा हजुरहरुको चाहनालाई मध्यनजर गर्दै नयाँ व्यवस्थापनका साथ हामी तपाईँहरुको साथमा

लामा भान्छाघर एण्ड रेष्टुरेन्ट

कोटभण्डारचोक, बेनीबजार, म्याग्दी

हाम्रा सेवाहरु

- खाना/फापरको ढिडो - नेवारी खाजा - चटामरी
- बारा - पिज्ज - नान - अन्य परिकारहरु

फ्रि वाइफाई, फ्रि होम डेलिभरी, पार्किङ सुविधा

प्रो राजन लामा, फोन : ०६९-५२१२००, मो.नं.: ९८४७६३३८९४

प्रो. सुरेन्द्रराज शर्मा — मो.नं. ९८५७६२२०७७, ९८५७६२४५७७

संगम ट्रेडर्स & संगम हार्डवयर

कालीपुल (वेष्ट प्वाइन्ट कलेजको नजिक) बेनी, म्याग्दी

फोन : ०६९-५२१११७, फ्याक्स : ०६९-५२०९२८

हाम्रा सेवाहरु

हामीकहाँ निर्माण सम्बन्धी सम्पूर्ण सामग्रीहरु (छड, सिमेन्ट, कर्कटपाता, पाइप, पाइप फिटिङका सामान, रंगरोगन) थोक तथा फुटकर थोक मूल्यमा पाइन्छ।

ब्रिज सिमेन्ट र पञ्चकन्याबाट उत्पादित सम्पद्रर्ण सामानका साथै नेरोल्याक पेन्टस्को अधिकृत बिक्रेता

हाम्रो सेवा दरबाङ बजारबाट पनि- फोन : ०६९-६८००७७

नवविकल्प साप्ताहिक, प्रकाशक/सम्पादकः ठाकुरप्रसाद आचार्य, प्रधान सम्पादक : देवीप्रसाद शर्मा, कार्यकारी सम्पादक : सन्तोष गौतम, कम्प्युटर सेटिङ्ग : प्रमोद शर्मा (९८५७६२१५६०), व्यवस्थापक : धिरन खत्री
कार्यालयः शान्तिटोल, बेनीबजार, म्याग्दी मुद्रणः दीप्ति अफसेट प्रेस, बेनीबजार Email :- bikalpanews@gmail.com, Phone 069-520995, 9847624286, 9867613547